

spoštovani gospe in gospodje!

predstavljamo vam ...

... glasilo škofijske gimnazije

vipava

letnik XXXII, številka 2

Šolsko glasilo

37.014.77

ISKRE

Iskre : glasilo Škofijske gim

inv.št:K /

15773

u v o d n i k

Predragi dijaki, predrage dijakinje, spoštovani profesorji, velecenjene profesorice in vsi tisti, ki redno prebirate naše glasilo. Da!!!!!! Vsem zvestim oboževalcem razglašamo, da smo se vrnili, le da smo tokrat še veliko boljši. V Iskrah, ki jih sedaj držite v rokah, se skrivajo članki naših nadobudnih novinarjev, ki samo za vas zbira jo novice in opravljajo ekskluzivne pogovore. Za bolj rahločutne smo objavili vzorčke poezije in proznih besedil, veste pa, da brez smeha v Iskrah ne gre.

Na koncu še nasvet za tiste, ki nestrpno pričakujete konec šolskega leta: Z Iskrami v rokah čas hitre je mineva, zato re; Iskre v roke in uživajte v zasluženih počitnicah!

uredništvo

t o n e k u n t n e r

Osmi februar, slovenski kulturni praznik, smo na naši gimnaziji tudi letos počastili s kulturnim programom, ki je na veliko veselje vseh dijakov zamenjal zadnji šolski uri monotonega ponedeljka. Seveda je bil to poglaviti razlog, da smo se polnoštevilno zbrali v mansardi, toda tam nas je čakalo presenečenje.

Kulturni program se je pričel s pesmijo zbora, nato pa so nam dijaki in dijakinje predstavili izbor poezije našega gosta, gospoda Toneta Kuntnerja. Po doživetih recitacijah je prišel na vrsto avtor teh pesmi, ki je bil presenečen in vesel, ko jih je slišal tako predstavljene.

Gospod Kuntner, pesnik, igravec in akademski profesor, je, kot smo lahko začutili iz njegovega nagovora, velik ljubitelj domovine Slovenije in Slovencev. Iz njegovih besed sta namreč veli toplina in ljubezen do jezika, dežele in ljudi, ki jim pripada.

Njegove besede o Prešernu in njegovem delu, o Cankarju in drugih slovenskih umetnikih, predvsem pa njegove besede o svobodni domovini so nam predstavile človeka, ki je predan svojemu poklicnemu delu, ki ga neprestano povezuje z ljubeznijo do svoje dežele. Gospod Kuntner je imeniten igravec, toda Cankarjeve hvalnice domovini, vzete iz Kurenta, nikoli ne bi mogel tako deklamirati človek, ki ne bi čutil in mislil kot Cankar.

Imela sem srečo, da sem lahko kot predstavnica šolskega časopisa po proslavi spregovorila z njim. Rad je zadostil moji radovednosti.

DANES VAS LJUDJE POZNAJO KOT IGRALCA, OD LETA 1967 STE NAMREČ STALNI ČLAN MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA, IN KOT PESNIKA – IZDALI STE ŽE 19 PESNIŠKIH ZBIRK. STE TUDI IZREDNI PREDAVATELJ NA AGRFT V LJUBLJANI TER DRUŽINSKI MOŽ IN OČE. KATERA IZMED TEH VLOG SE VAM ZDI NAJPOMEMBNEJŠA V VAŠEM ŽIVLJENJU, V KATERI STE NAJBOLJ 'DOMA'?

Osebnostno je seveda najpomembnejše biti pater familias, imeti družino, saj je to tisto, kar človeku da trdno podlago. V umetnosti pa bi rekel, da sem najprej pesnik, potem igravec in potem recimo profesor za umetniško besedo na akademiji, čeprav vsaka od teh treh stvari zahteva celega človeka. Ko pišem, sem z dušo in telesom pri pisanju, kadar igram, sem z

dušo in telesom pri igri, in kadar delam s študenti na akademiji, sem tudi z dušo in telesom pri stvari. Kadar počneš eno stvar, je namreč nemogoče, da bi delal še neka j drugega. Vse te stvari delam rad in težko bi rekel, kaj delam rajši, kadar sem sredi dejanja. Če pa bi se na vsak način moral odločiti, bi ostal pri literaturi, pri poeziji, ker sem tu najbolj sam svoj, nisem odvisen od drugih: od režiserja, od drugega teksta, od soigralcev, od scene; pri pisanju sem sam svoj gospod.

KAKO PA POVEZUJETE TE VLOGE? VAM JE KDAJ TEŽKO IZPELJATI VSE NALOGE? KAJ O TEM MENI VAŠA DRUŽINA? VAS MOGOČE POGREŠA, KO STE BOLJ V IGRALSKI ALI V PESNIŠKI VLOGI?

Vsekakor ob toliko drugih opravljenih družina trpi, ampak jaz sem se vedno trudil, da sem bil čim več doma in vedno sem bil rad doma; kadar je bilo le mogoče, sem namreč šel domov, da sem bil z ženo in otroki.

Sicer pa mislim, da je prav, da ima človek več opravil, nihče namreč ne more ves čas opravljati istih stvari. Vsake toliko se prileže sprememba.

SVOJO PRVO PESNIŠKO ZBIRKO STE IZDALI ŽE LETA 1966, PRI KOMAJ 23-IH LETIH. NASLOV JE BIL "VSAKDANJI KRUH", TEMATIKA PA PRECEJ RAZNOLIKA, POLNA LJUBEZENSKIH MOTIVOV, SPOMINOV NA OTROŠTVO IN DOM, ŽIVIH OPISOV SLOVENSKEGA KMETA, KI JE POSTAL STALEN LIK V VAŠIH PESNIŠKIH ZBIRKAH. V POZNEJŠI POEZIJI SE ŠE BOLJ POSVEČATE DOMOVINI, TEMA, O KATERI ZELO VELIKO PIŠETE, PA JE PROBLEMATIKA IZSELJEVANJA IN S TEM POVEZANO PROPADANJE DRUŽINSKIH DOMAČIJ. KJE ČRPATE IDEJE ZA VAŠE PISANJE, KJE NAJDETE SPODBUDE?

Iz življenja. Pišem o stvareh, ki jih doživljam, o drugem namreč ne morem pisati. Pišem o življenju, ki ga sam doživljam in v katerem sem prisoten in ga soživim z drugimi. Zato je v moji poeziji toliko različnih motivov: v prvih zbirkah tista rahla ljubezen in kmetstvo, o katerem še vedno pišem, ker te stvari poznam, saj iz takega okolja izhajam. Bil sem med zdomci, bil sem priča rojevanju te naše prelepe slovenske države. In vse kar živim, potem tudi pišem.

V NEKEM KOMENTARJU VAŠIH PESMI SEM PREBRALA, DA IZ NJIH VEJE NEKAKŠNA JEZA DO DANAŠNJEGA SVETA, DO LJUDI, KI NE ZNAJO ŽIVETI V SOZVOČJU SAMI S SABO TER S SVOJO PRETEKLOSTJO IN SEDANJOSTJO. STE V RESNICI JEZNI NA DANAŠNJI SVET?

Jaz ne bi rekel jezen, jaz bi rekel ra je žalosten. Neka trpkost me obide, ko te stvari vidim, kakršne pač so, tako da ne bi rekel, da sem jezen, sem pa prizadet.

ŽE DOLGO LET STE STALNI ČLAN MESTNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI. KAKO DOŽIVLJATE GLEDALIŠČE, KAKŠEN ČAR IMA ZA VAS?

Gledališče je lepa, čudežna umetnost, kot vsaka pravzaprav, ampak odraža se na nek poseben način, ker ima več elementov umetnosti: vključuje glasbo, besedno umetnost, likovno umetnost, scensko umetnost in vse skupaj tvori umetnost, ki ji pravimo gledališka umetnost. Mislim, da je to čudovita stvar, je pa zato včasih toliko težje, ker moraš iskati neko sozvočje in obenem iskati svoj obraz. Če si sam s svojo literaturo, imaš svoj obraz, iščeš samo sam pri sebi. Tu pa moraš najti svojo pot in svoj obraz in svojo izpoved znotraj mnogih drugih elementov, ki te prisilijo, da si toliko bolj trmast in sam svoj.

PA VAM JE TEŽKO DELATI POD TAKTIRKO NEKOGA DRUGEGA? V IGRI IMA REŽISER GLAVNO BESEDO, IGRALCI VDIHNEJO SVOJI VLOGI DUŠO, VENDAR SE REŽISER ODLOČI, ALI JE TO V REDU ALI NE. ALI VAM JE TEŽKO SPREJEMATI UKAZE?

Če je režiser ustvarjalen, njegovih ukazov sprejemam z lahkim srčkom. Vsak dober režiser ti namreč tako prenaša svoje ukaze, da imaš občutek, da delaš po svoji volji. Dober režiser naredi tako, slab režiser pa je diktator in s tistimi ni tako veselo delati. Tam pač moraš uporabiti več trme in s tem izgubiš več energije. Če pa delaš z režiserjem, ki išče tvoj obraz, ki tebe vključuje v to, kar je njegova ideja – to je potem ustvarjalno delo in iz tega nastane največ.

TUDI VAŠ SIN, JERNEJ KUNTNER, SE JE ODLOČIL ZA IGRALSKO KARIERO. STE GA MOGOČE VI SPODBUDILI K TEMU?

Niti malo. Jaz pravzaprav odvrčam ljudi od gledališča. Odvrčam pa jih zato, ker tisti, ki me poslušajo, prav naredijo, tisti pa, ki me ne poslušajo, tudi naredijo prav. In tako je bilo tudi pri mojem sinu. Ni me poslušal, nič ga nisem silil, celo zelo sem ga odvrčal od gledališča, ko je odraščal, ampak vidim, da ni mogel brez tega. Eno leto je študiral biologijo(?), ker je bil pač priden dijak, toda potem se je odločil za igro. Jaz pa sem si rekel, da mora vsak vzeti svojo usodo v svoje roke, in on si jo je vzel.

KAKŠNO PA JE VAŠE MNENJE O DANAŠNJI MLADINI? VSEKAKOR JE DRUGAČNA OD MLADINE, KAKRŠNA STE BILI VI Z VAŠO GENERACIJO, IN VSEKAKOR DRUGAČNA OD TISTE, KI BO PRIŠLA ZA NAMI. KAKŠNO JE VAŠE MNENJE O NJEJ? BO V NJENIH ROKAH PRIHODNOST VIDETI BOLJŠA?

Pozitivno, jaz pozitivno gledam na to mladino, ki živi v svojem času svoj davek, kakor vsaka generacija. Sa j tudi človeštvo plačuj civilizaciji

svoj davek. Ampak jaz sem tukaj optimist. V bistvu pa se človek nikoli ne spreminja. Mladost je norost, je vedno bila, je in bo. Danes ima neke nove barve, ampak v splošnem mislim, da ni nič drugače, da je mladina danes podobna mladini včeraj. Mladi imajo veliko informacij, so odprti in samozavestni. Jaz bi jim samo želel, da bi znali stati trdno na tleh, brez raznih pripomočkov, ki pomagajo samo pri tem, da jih spravljajo v stisko. S tem mislim na mamila, to se mi zdi strašno. To je v bistvu največja preizkušnja te mladine, ki zda j stopa v življenje; da sama stoji na lastnih nogah in da gre »per aspera ad astra«, skozi trnje do zvezd in da se ne ustraši trnja.

ČE BI IMELI MOŽNOST ŠE ENKRAT IZBRATI, BI SE SPET ODLOČILI ZA ISTO POT, KOT STE JO UBRALI?

Ja, enako bi se odločil, ker bi imel isto noro mlado pamet, to sploh ni vprašanje. In sploh mi ni žal, da sem izbral to pot, ker se mi zdi, da lahko človek doživi toliko lepih stvari v kateri koli veji umetnosti, zlasti pa v teatru, veliko pa seveda tudi trpkih in grenkih stvari.

IMATE KAKŠNO ŽIVLJENJSKO VODILO, KAKŠNO MISEL, KI SE JE DRŽITE SKOZI VSE POTE, KI STE JIH PREHODILI?

Danes sem ga že povedal: »Per aspera ad astra«. Skozi trnje do zvezd.

mojca

Danes bi moral
naslikati
dekleta v tej pomladi,
može v tem poletju,
starce v tej jeseni,
kajti drugič bodo drugi ljudje,
drugi ljudje
in drug svet.

Tone Kuntner, Slikarjeva pesem, 3. kitica

p a t e r r a d k o r u d e ž

PATRA RADKA RUDEŽA POZNA VELIKO LJUDI IZ MOJE VASI, PREDVSEM TISTI, KI SO MALCE STAREJŠI. KOT ŽE SAM OMENJA V PISMU, KI GA POSREDUJEM, NAJ ŠE SAMA POVEM, DA JE NJEGOVA MATI ŽIVELA V KOČAH, V VASI, KJER SEDAJ ŽIVIM TUDI JAZ, IN DA JE MOJA MAMA NJEGOVA SESTRIČNA. ČEPRAV SEM GA DOSLEJ SREČALA LE ENKRAT, ME JE PREVZEL S SVOJO ENERGIJO IN IZVRSTNIM PETJEM. VSI ŽE KOMAJ ČAKAMO, DA SI BO VZEL POČITNICE IN NAS OBISKAL. STIKE OHRANJAMO PREK POŠTE. VEDNO NAM NAPIŠE KAJ LEPEGA, IN TAKO SE ŽE VNAPREJ VESELIMO NJEGOVIH PISEM. NEDAVNO MI JE IZ ZAMBIJE, KJER JE SEDAJ MISIJONAR, POSLAL PISMO, V KATEREM OPISUJE SVOJO ŽIVLJENJSKO POT. PRAVI PA TAKOLE:

Rodil sem se v Cerovlju pri Pazinu leta 1922. Oče je bil iz Kobjeglave na Krasu, mama pa iz Koč pri Slavini na Postojnskem. V družini smo bili trije sinovi: Branko, ki je sedaj župnik v Stomažu, Marijan in jaz.

Oče je bil železničar, zato so ga premestili v bližino Aleksandrije, kjer je umrl leta 1927. Po očetovi smrti se je mama vrnila na Primorsko. Spominjam se tiste hude zime leta 1928/29. Danes se čudim, da smo jo sploh preživeli.

V Slavini sem začel hoditi v šolo, ki je bila takrat italijanska. Mama je le s težavo rinila naprej, zato se je odločila, da se preselimo v Gorico, kjer si bo poiskala službo kot služkinja. Nastanili smo se v ulici Leoni, kjer sem tudi obiskoval šolo. Imel sem srečo, da me je msgr. Pavlica še isto leto sprejel v slovensko sirotišče, ki je stalo poleg njegovega doma. Kmalu pa mi je železniška uprava priskrbela mesto v zavodu v Vidmu (Istituto Renato). To je bil zelo resen zavod. V njem je bil govorni jezik furlanščina, v šoli italijanščina, doma pa smo govorili slovensko. Vse to mi je pozneje zelo prav prišlo. Iz Vidma so me premestili v Vicenzo, v zavod Cordellina. To je bil popolnoma laičen zavod. Ko sem ob koncu šolskega leta prišel domov, mi je mama rekla: »Tja se ne vrneš več; v semenišče pojdeš!« Tako sem jeseni odšel v semenišče. Rektor je bil takrat Iginio Valdemarin, ki se ga spominjam kot enega svojih največjih dobrotnikov. Bil je zelo dober in potrpežljiv z mano, čeprav sem v obnašanju vedno imel na jslabše ocene in sem zato moral k njemu na zagovor.

Kako sem se počutil v semenišču? V začetku je bilo zelo hudo, saj sem bil popolnoma poitalijančen. Spominjam se, kako hude so bile ure slovenščine. Dvojina mi sploh ni šla v glavo. Profesor Kacin je bil res

junak, da me je prenašal. Bog mu bodi večni plačnik! Kaj mi je pomagalo, da sem vzdržal? Pesem! Že, ko smo bili v Aleksandriji, smo vsi v družini peli: oče, mama in mi trije bratje, in vsi so bili nad našo pesmijo tako navdušeni, da bi nam bili vse dali, samo da bi slišali naše petje. Ko sem tako v semenišču slišal kakšno pesem, sem si rekel: »Pa saj to že znam!« Pozneje sem začel zbirati pesmi in sem postal nekakšen razredni pevovodja. Pa je prišla druga svetovna vojna. Semeniščniki smo se znašli na meji med Nemci, Italijani, fašisti, partizani, četniki in domobranci. Primorci smo takrat sanjali o Sloveniji. Kako krvavo smo prišli do nje in kako okrnelo!

V razredu nas je takrat bilo enaintrideset dijakov; od teh nas je bilo sedemnaest Slovencev. Dobro se spominjam škofa Margotti ja; do nas je bil vedno dober. Sploh sem imel mnogo dobrotnikov. Prvi je bil seveda Bog, za njim Marija in sv. Jožef, med ljudmi pa: g. Reščič, moj birmanski boter, veliko mi je pomagal tudi g. Martin Gorše, brat slavnega Franceta. Pri njem smo preživeli vsake počitnice med vojno. Bil je naš župnik v Slavini. Koliko smo tiste dni peli! Župnikova sestra je pela alt, kuharica pa sopran. Od časa do časa nas je spremljal tudi župnik s citrami. Imel je tudi čudovit harmonij. To so bila res Lepa leta, pa tudi koristna. Spominjam se dekanijskih sestankov, pa tudi tarokov. Kako radi so se imeli duhovniki med seboj!

Leta 1945 je bil moj brat posvečen za duhovnika v Vidmu, jaz pa sem bil posvečen leta 1948 v komunistični Jugoslaviji. Slavnosti nove maše ni bilo. Kmalu sem prejel dekret za Lozice in Vrabče, nakar so me poslali v Cerkno. Tu sem postal naslednik obeh ubitih kaplanov. Skoraj vsak teden sem moral na zagovor. To je bilo navadno ob petkih, zato so bile tudi pridige ob nedeljah bolj ali manj odgovor na 'točke', ki so mi jih dajali zasliševalci. Še danes se čudim, da sem v tistih letih ostal živ. Kljub temu mi je bilo v Cerknem lepo. Poleg Cerkna sem obiskoval še Novake, kamor sem se vozil s kolesom, tudi pozimi po snegu. Toda nekega dne so mi odvzeli dovoljenje za izvrševanje duhovniškega poklica; moral sem bežati. Takrat sem se srečal z nečakom nadškofa Sedeja, ki je bil odvetnik v Zagrebu. Omenil sem mu, da bi rad odšel k jezuitom. Povedal mi je, da imajo ti svoj samostan v Zagrebu, prav blizu njih. Tako sem odšel v Zagreb. Sprejel me je pater Remec, ki ga tudi štejem med svoje velike dobrotnike. Prav takrat so zaprli p. Pateja in izgnali naše iz Ljubljane.

Kako da sem se odločil, da vstopim k jezuitom? Takoj po mašniškem posvečenju sem v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici pokleknil k oltarju Matere Božje in v solzah zaprosil, da bi mogel oditi k jezuitom. In sedaj se mi je želja uresničila.

V noviciat sem vstopil 21. januarja 1949, 11. avgusta istega leta pa bil vpoklican na odsluženje trimesečnega zapora. P. Remec me je vsak teden obiskoval in mi prinašal razne dobrote v veliko veselje ostalih

sotrpinov. Zadnji teden je bil zelo hud. V celici sem moral biti na golem cementu, pokritem le z nekaj papirja. Ko so me izpustili iz zapora, so zahtevali, da moram opraviti še eno leto poboljševalnega dela. Takrat sem se uprl, rekoč, da sem italijanski državljan; tako so me izpustili. Če bi ostal tam še eno leto, ne bi preživel. Ko sem se vrnil iz zapora, so me hoteli nasilno spraviti v vojsko, jaz pa sem trmasto odgovarjal, da sem italijanski državljan. Vprašali so me, zaka j ne prosim za jugoslovansko državljanstvo; odgovoril sem jim, da hočem oditi v misijone. In sem šel, čeprav so mi hoteli to na vse načine preprečiti.

Kako je v meni dozorel misijonski poklic? Ko je sveti oče leta 1950 proglasil versko resnico o Marijinem vnebovzetju, sem pokleknil k radijskemu sprejemniku in v solzah prosil, naj mi Marija zaradi izredne milosti, ki je je bila deležna, izprosi, da odidem v misijone. Tako sem leta 1956 prišel v Rim. Tu mi je asistent slovenskih provinc vprašal, če bi šel v takratno severno Rodezijo pomagat poljskim misijonarjem. Predlog sem z veseljem sprejel. Opravil sem terciat v Avstriji blizu Celovca, nakar sem tri mesece študiral angleščino v Londonu in 28. februarja 1958 že bil v Zambiji. Tu sem prebil pet mesecev v Malawi, kjer sem se učil cinjanščine. Nato sem 14 let preživel na tromeji Zambija - Mozambik - Zimbabve. Bil sem zelo zadovoljen; prve počitnice pa sem imel šele leta 1965, čeprav ima vsak misijonar pravico do počitnic vsaka tri leta. Peter Grošelj, ki mi je pozneje sledil, je vedno trdil, da sem na tisti tromeji postal kar legendaren; zaka j, ne vem.

Povsod, kamor sem prišel, sem se tako j vživel. Pri tem sta mi zelo pomagala znanje jezikov in seveda pesem. Ves čas ohranjam stik z domačimi, mami sem dolga leta pisal vsak teden. Prepričan sem, da bi moje skavtske pesmarice bili veseli tudi Slovenci, prav tako pesmarice, ki jo uporabljajo pri poučevanju verouka. Tu imamo majhen katekizem za prvoobhajance s pesmimi in kaseto. Prav rad bi ta katekizem prevedel v slovenščino.

NAJ POVEM, DA JE PATER RADKO NA MISIJONU KANTODWE KRSTIL 3000 OTROK. SEDAJ VODI ENO OD ŽUPNIJ NA TROMEJI. OBISKUJE LJUDI, PREDVSEM PA RAD PREVAJA. UTRPEL JE NEŠTETO BOLEZNI, MED DRUGIM TUDI MALARIJO IN GOBAVOST. NAJ GA BOG OHRANI ZDRAVEGA IN KREPKEGA PRI NJEGOVEM POSLANSTVU. 'NAJ NJEGOVO DELO IN ŽRTVE PRIKLIČEJO NOVE DELAVCE V BOŽJI VINOGRAD!'

te ja

V š o l s k i g a l e r i j i

razstava Kristofa Zupeta

Ko sem v množici sošolcev stopal proti zastekljenem prostoru, sem imel popolnoma prazno glavo. Pravzaprav sem bil celo nekoliko skeptičen. Bil je petek popoldne. Skozi okno sem namenil bežen pogled. Oblaki so čemerno in nekako prisiljeno čemeli na nebu ter stražili, da žarki sonca ne bi obsijali zemlje. Rahla sapica je upogibala listje skorajda orjaških lip v drevoredu. Na ulici ni bilo videti nikogar. Obraz narave, ki ti da občutek *deja vu*. Sošolci so se trpali v ne dovolj velik prostor. Zrak je bil obupen, na stežaj odprtim oknom navkljub. Komaj se je dalo dihati. Odpel sem si gumb na ovratniku. Bilo je zadušljivo. Nasmehnil sem se in ozrl po

Avtoportret

prostoru. Razen prepotenih sošolcev sem videl še kar neka j slik, na sredini prostora pa na jpomembne jšo osebo: slikar ja samega. Kako netipičen slikar! Dolgi las je so prekrivali njegov vrat, oči so izražale milino in popolno zadovoljstvo z življenjem, niti na jmanj pa ne ošabnosti ali vzvišenosti. Zvedavo se je oziral po ljudeh, ki so ga obkrožali. Slikar ji so navadno predstavljeni kot zamišljene zgube s svobodno domišljijo. On je bil drugačen. Zavedal se je sveta, ki ga je obdajal. Ko sem ga tako neka j trenutkov opazoval, sem se ozrl še na eno izmed njegovih slik. Vaza s cvetjem. Rdeči nageljni, ki so stebela močili v vodo na dnu posode. Bili so pokončni in voljni. Ozadje je bilo svetlo in čisto. Zanimivo, kako presenetljivo je mogoče izluščiti značaj slikar ja iz ene same slike. V tej sliki je volja do življenja kar sevala. Slikar ja je prevzela lepota rdečih nageljnov. Na vsak način je to hotel spraviti na platno. Sam pri sebi je vedel, da mu to ne bo uspelo tako pristno, kakor to naslika narava, poskusiti pa je hotel. Bolj posrečene imitacije narave ne bi mogel najti. Uspelo mu je ujeti neko ravnovesje med realizmom in lastnim slikarskim izrazom. Tako j sem se ozrl še po drugih slikah, ki so stale ob stenah

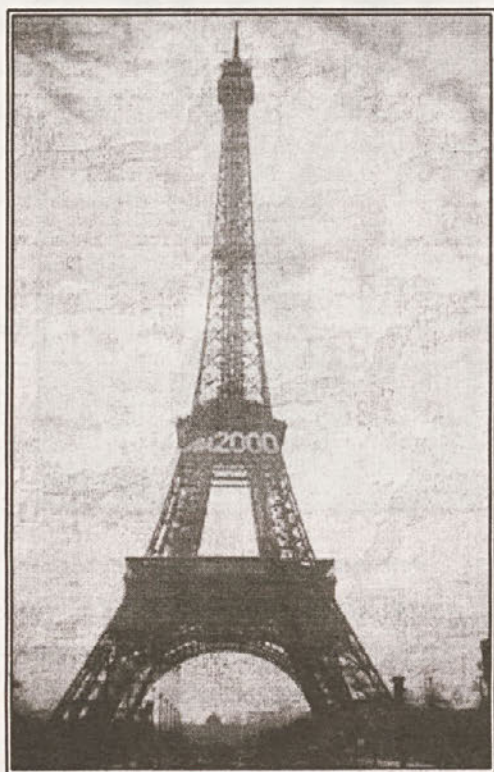
prostora. Neka j portretov, vse ostalo pa upodobitve narave na slikarskem platnu. Vsa narava je bila videti tako resnična, popolna. Stopil sem bliže k eni od slik in globoko vdihnil. Zavohal sem znani vonj po suhi barvi. Za trenutek sem zaprl oči in videl čopič, umazan, ves prepojen z gosto barvo, ki premišljeno hiti po platnu sem ter tja. Kakor da bi bil brez nadzora, pa to ni bilo res. Vsaka poteza je bila premišljena, vsak gib odločen. Niti ena črta ni bila odveč, niti ena premalo. Vse je bilo popolno. Še enkrat sem z očmi pomeril proti slikarju. Še vedno isti obraz, še vedno isti izraz. Še vedno v enakem položaju, morda samo nekoliko bolj prepoten. Spet sem se zazrl v nageljne. Vročica barv. Zlivan je v mnogozvočje odtenkov.

simon

b o n j o u r , P a r i s !

ali kako se naučimo francoščine v samo enem tednu

PREDHODNO NAVODILO: če niste pri volji za branje, se branja nikar ne lotite, kajti videli boste, da en teden ni tako kratko obdobje (vsaj za prostor v Iskrah ne).

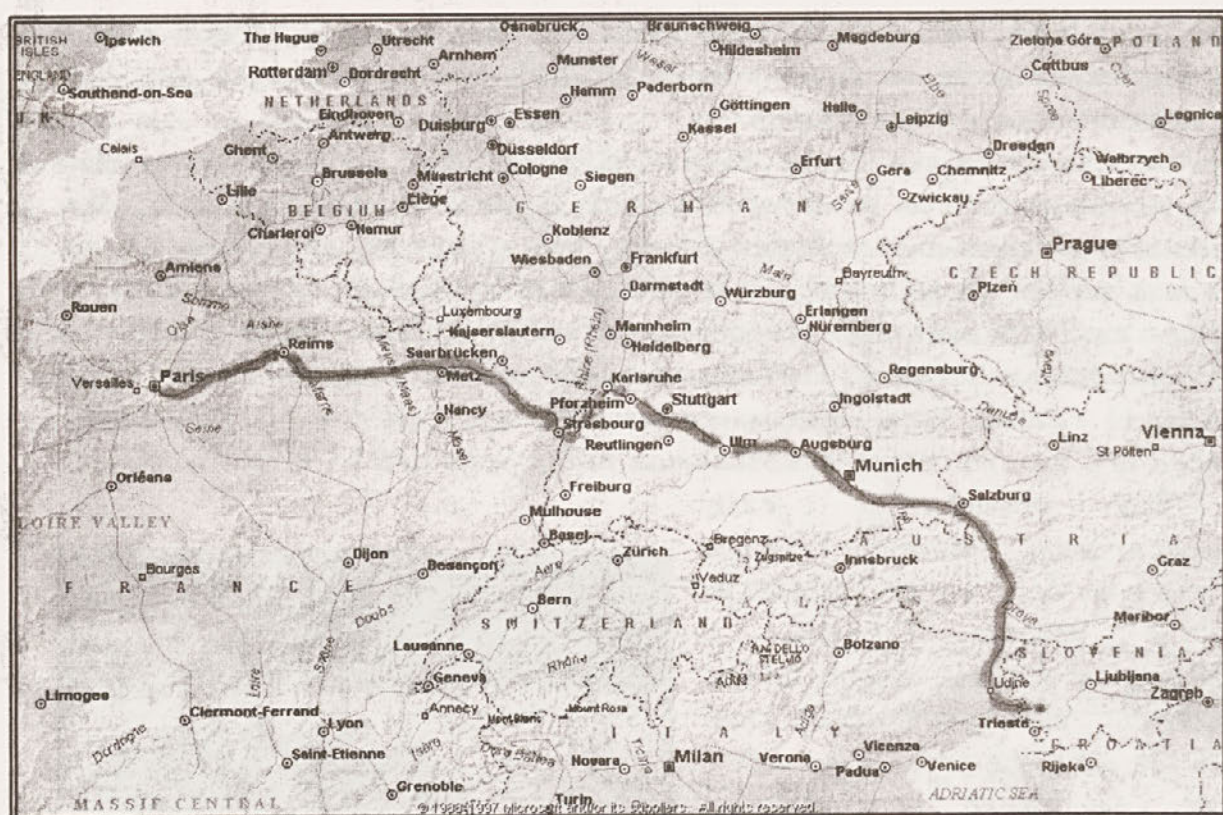
Komaj smo dobro zagrizli v leto s tremi ničlami, se je za nas začelo že naslednje odštevanje. Že dolgo časa je bilo namreč v spodnji etaži razrednega poslopja ŠGV čutiti nekakšno vznemirjenost, hrepenenje in pričakovanje. Dijaki so drug za drugim postajali vse bolj nadležni in nestrpni, tako da so se jih morali profesorji na vse načine izogibati: pri italijanščini, na primer, je profesorica zaradi Ljubega miru prinesla nekaj na listu napisanih francoskih besed, da bi se dijakom vsaj malo polegli silni apetiti po besedah, ki vsebujejo vsaj kakšen »rrrr«. Pa to ni bila edina profesorska samoobramba: za vsak primer so dijake zadnji dan, ko seveda ni bilo »za zdržati« v razredu, poslali domov kar tri ure pred koncem.

Neverjetno, toda resnično! Dijaki pa, ne bodi Len, so takoj zdrveli vsak v svoj kot, kamor so že cel teden pred zgodovinskim odhodom zlagali vse, kar naj bi potrebovali v »mestu Luči«.

Ure so tekle, in ko je zvon v slavnem trgu na Vipavskem odbil štirikrat, se je začelo. Še nepopolna gruča dijakov se je iz Vipave začela pomikati v spremstvu dveh šoferjev (kaj vse si privošči Škofijska!!!), na sprednje sedeže pa so se usedli: še neizkušeni črnolasi mladenič (da ne bo pomote: za to oznako smo izvedeli šele med pariškimi Slovenci) Stanko Fajdiga; priznani poliglota, ki vlada nad četrtem letnikom, vedno nasmejani gospod, ki razloži vsem neukim glavam vse, kar jih žuli, Janez Zupet (seveda gre za eno osebo); predstavnica nežne jšega spola je bila gospa, ki na ŠGV predstavlja jezik »špagetarjev«, namreč Sonja Černigoj; na čelu vse te kolobocije pa je ponosno korakal, z zemljevidom v roki, gospod Janez Vodič(ar), mimogrede tudi naš vodič (če ga boste srečali na poti v Pariz, ga lahko spoznate po njegovem značilnem »ulalala«). Medtem se je koncentracija škofijcev drastično povečala še na slovenski meji, tako da so se cariniki že držali za glave. Ne boste nam verjeli, kako so si oddahnili, ko smo s svojim drugim domom (avtobusom, op.p.) zapeljali čez mejo in se končno poslovili od naše Ljube državice.

Prve ure našega inozemskega potovanja so minile kar hitro, saj smo v video družbi francoskega komika drveli po italijanskih avtocestah in mislili na sivo pot, ko smo se vozili po betonskih magistralah. Potovanje bi seveda izgledalo preveč popolno, če na avtobusu ne bi preživeli noči in izkusili občutka ležanja na avtobusnih sedežih s prizadevanjem, da bi našli čim boljše položaj za morebitno spanje. Tistim, ki jim to ni uspelo, je preostalo le še, da gledajo nemška in avstrijska mesta v soju luči ter čakajo, da se ustavimo na kakšnem avtocestnem počivališču. Verjetno ni treba posebej poudarjati, kakšna je bila njihova reakcija, ko so kasneje v hotelu zagledali posteljo.

Pot do Pariza

No, z jutraj, ko smo se z bolečimi hrbti in rameni zbudili med množico rok, nog, spalnih vreč in dišečih nogavic, smo lahko prvič občudovali Lepote Francije in prvič spoznali dejstvo, da Francozov ne zanima uporabnost stvari, ampak le lepota. In po dolgi vožnji med zelenimi grički Šampanje smo končno dospeli do tako zelenega cilja. Za ljubitelje natančnosti: da smo v Parizu, smo uradno izvedeli točno ob 10.29 po srednjeevropskem času. Kar preveč je bilo stvari, ki bi jih lahko občudovali, Pariz nas je namreč pričakal ožarjen s soncem. V hipu smo spoznali, zaka j Francozi pravi jo, da so »un petit fu« (tisti, ki obvlada jo francoščino, naj mi oprostijo, za ponosne Slovence pa prevod: »malce čez les«). Zaka j neki? Skupa j tlači jo sodobne in starinske objekte, vsak predsednik pa hoče sam sebi postaviti kar najlepši spomenik v podobi stavbe.

Hitro smo pograbili nahrbtnike in se spravili z avtobusa tako j, ko je ta ustavil. Prva posta ja je bila svetovno znana cerkev Notre-Dame, za katero smo di jaki tretjega Letnika pri angleščini slišali, da vanjo vsako minuto vstopi 108 ljudi. Tudi mi seveda nismo bili izjeme in smo se, potem ko smo stali »na sredini« Francije, hitro podvzivali proti vходу. Rekel bi, da ta cerkev ni več zaželena ali priljubljena kot raj za žepar je, saj na morebitno nevarnost opozar ja jo že table na vratih, tore j bi lahko žepar jem rekli: »Jok, brate, odpade!« V to cerkev poleg žeparjev nikar ne hodite tudi tisti, ki vas izrazito zanima umetnost. Saj ne, da je cerkev grda, kvečjemu nasprotno, ampak pri obhodu, ali bol je rečeno, teku skozi

cerkev, ne boste mogli veliko občudovati. Ko prideš iz cerkve, se ti pred oči postavi cela vrsta ljudi: močno zapečeni črnci, Arabci, pedantni Francozi, celo »osovraženi« Angleži in pa – dobro si zapomnite – en velik kup Kitajcev. No, če je treba še kaj omeniti glede Notre-Dame, od zuna j je polna okraskov, znotra j so rozete in vitraži skrivnostno privlačni, obkroža pa jo cel kup dragih prodajaln.

Da ne bi ves dan stali pred eno samo znamenitostjo, smo se nato brž podali proti Sainte-Chapelle [son šapel], kjer smo po pregledu z detektorjem kovin vstopili v kapelo, polno čudovitih vitražev. Ostalo je bilo postransko, zato res ne vem, zakaj smo morali pri detektorju prenašati vse tisto piskanje, ki so ga sprožale verige, ki jih pač nosi vsak ŠGV-jevec, dokler ne zapusti šole.

Pa to še ni bilo vse. Še isti dan smo se napotili proti moderni tržnici Les Halles [lez ol'], ki zgleda bolj kot kakšen poslovni center v globino in ne da je vtisa, da je bila tu nekda j tržnica. Blizu stoji cerkev svetega Evstahija in pred njo ogromna glava z roko, priljubljen objekt za fotografiranje. In prišel je tudi prosti čas, ko smo spoznavali bližnje trgovine in kupili vsa j kaj za pod zob (grozno veseli so bili pri McDonald'su). Odšli smo še do centra Georges Pompidou [žorž pompidu], ki je na zuna j poln cevi vsakršnih barv, in skočili do mestne hiše, kjer so se Parižani lahko drsali po zastonjski ledeni plošči. Potem pa smo se porazgubili po BHV-ju (veliki veleblagovnici, kjer imajo vse, vendar jim manjkajo klobase z zeljem) in se vsi utrujeni po dolgem dnevu odpravili v naš ho(s)tel, kjer smo samo(!) spali. Že zjutra j naslednjega dne so nas čakale nove, morda še večje znamenitosti. Z avtobusom smo se peljali pod »sramoto vseh Parižanov«, pod ostanek svetovne razstave, pod železje, ki je staro že vsa j 100 let. Med drugim je ta objekt priljubljen o sha jališče za lokalne samomorilce. Verjetno ni potrebno zgubl jati besed, da je to svetovno znani Tour d'Eiffel [tur d'efel]. Zaradi našega ekonomskega stanja smo se seveda družno odločili, da se bomo za polovično ceno nan j povzpeli kar peš. Ko smo vsi zadihani prišli do dvigala, ki pel je iz drugega nadstropja do vrha, smo čakali na vstopnice. In neverjetno, zagledali smo – Kitajce (ali Japonce, kdo ve). Spet! No, na vrhu je bilo zares veličastno, saj se je Pariz spet kopal v soncu, in drugi obiskovalci – Neslovenci – so se le nasmehnili, ko jim je v ušesih odmevala slovenska himna, ki je prihajala iz naših grl. Naslednja naša postaja je bil Arc de Triomphe [ark d triomf] – Slavolok zmage – preden pa smo prišli do njega, smo se popeljali čez trg Place de la Concorde in

občudovali najbogatejše trgovine in predstavništva svetovnih družb na Elizejskih poljanah (Champs Elysees). V strašnem prometu smo potem krmarili tako, da smo prispeli še do modernega slavaloka - Grande Arche v najmodernejšem centru Pariza, La Defense [La defons]. Če vsi trgovci ne bi govorili francosko, bi prav gotovo mislil, da sem v New Yorku. Prav tak občutek namreč dobiš, ko se zastrmiš tako visoko proti nebu, da skoraj padeš na zadnjo plat. Tu smo imeli prosto popoldne. Dogodek, ki ga prav gotovo ne vidiš vsak dan, se je zgodil, ko se je naše profesorsko spremstvo odpravilo naravnost v prvo McDonald's restavracijo in kmalu smo jih lahko občudovali, kako so zagrizli v hamburgerje. Če smo hoteli, smo lahko dali domišljiji prosto pot in občudovali francosko umetnost La Defensa. Nekateri smo se celo zatopili v gledanje francoskega nogometa na eni izmed tratic - seveda smo želeli vedeti, kako se igra nogomet v domovini svetovnih prvakov.

Čas je kar prehitro minil, in ker je bila nedelja, smo se bili dolžni udeležiti tudi svete maše med pariškimi Slovenci. No, razen par »rokerskih«
prijemov na »orglah«
pri maši nismo opazili nič posebnega. (Bolj je postalo zanimivo na koncu, ko smo izvedeli za zelo zanimiv pridevek za g. Stankota, ki je bil omenjen že na začetku.) Po dobri stari navadi je maši sledila predstavitev nove knjige Andreja Capudra, bivšega slovenskega veleposlanika v Parizu, po nje j pa še Lepša navada - zakuska. V veselju, da bomo prihranili neka j denarja, ki bi ga porabili za večerjo, smo seveda takoj poskusili, kaj zna jo »francoske«
gospodinje, nekaterim pa je tako močno teknilo francosko vino, da se mu niso mogli upreti. Seveda so kmalu postali precej bolj židane volje, kar pa ostalih ni niti tako zelo motilo. Rekli boste: »Kako, da ni Stanko kaj rekel?!«
Nič ni rekel, ker je bil odsoten (pa ne duhovno, ampak fizično; beri: ni ga bilo na kraju zločina), ko se nam je zopet pridružil, pa tako ali tako ni bilo več nič opaziti.

Da bi bila mera polna, smo se ta dan (pravzaprav večer) popeljali še do zloglasnega Pigalla, kjer smo lahko videli tudi temno plat Pariza. Če samo pogledamo par tamka jšn jih znamenitosti: Moulin Rouge [mulen ruž], sex shop levo, sex shop desno, sex club, par barčkov, kakšna trgovinica, spet sex shop, pa ogromen varnostnik pred vrati kluba, po možnosti temne polti ... Kot gruča ovac s pastirjem na čelu smo drveli proti svojemu cilju, ki seveda ni bil Pigalle. Izoblikovala se je izjemno Lepa prisposodba: ovčke, ki se iz dna pekla vzpenja jo v nebesa - na Montmartre [monmartr]. Prekrasna cerkev Srca Jezusovega (Sacre coeur) se je resnično zdela kot lili ja, ki je zrastle nad človeškim gnojem. Po tem, ko smo se za par trenutkov lahko pomudili v cerkvi in uživali v čarobno Lepi glasbi, smo se naužili drugega na jlepšega razgleda Pariza, potem pa še skočili na ogled trga, kjer se vedno mudi cela kopica slikarjev, ki skuša jo uspeti. Po kratkem obvozu po mestu v soju luči smo se vsi zadovoljni vrnili v svoje apartma jčke.

Po dveh Lepih in sončnih dneh pa smo se zbudili v oblačno in deževno jutro. Program je predvideval malce drugačno pot, kot smo jo ubrali kasneje, vse pa se je vrtelo okoli obiska največjega muzeja na svetu. Za uvod smo se po prometnem zamašku pri centru končno prebili do Pantheona, ker pa je naš gospod vodič dejal, da je ta stavba eno ogromno pokopališče pod streho, nas je minilo, da bi za njegov ogled morali še plačevati. Pod dežniki smo skočili še do Sorbone, znamenite univerze, seveda prav zaradi četrtoletnikov, ki so pred pomembnimi življenjskimi odločitvami. Pa nismo videli nič več kot par starih zidov in pred njimi cesto, v cesti pa Luknjo, polno mož v fluorescentno-oranžnih oblekah. (Verjetno ni treba posebej poudarjati, kdo so bili ti možje.) Izvedeli pa smo, zakaj nas je dvojec

Vodičar - Zupet pripeljal do tega kraja. Dali so nam prosto (zamislite si, kaj bi počeli v prostem času, ko se zliva dež in stojiš v ne preveč veliki ulici), sama pa sta se pri priči napotila v prvo knjigarno. Iz nje sta prišla polna knjig, kajpada francoskih; ni čudno torej, da so ju imeli celo trgovci za »bibliomane« (fr.-slov. slovar [J. Pretnar, 1941], str.62: Ljubitelj knjig). Zdelo se je, da bo deževje počasi ponehalo, pa ni bilo tako. Ravno obratno. Vse bolj je deževalo, kmalu pa smo tudi izkusili moč francoskega vetra. Odpravili smo se proti Jardins du Luxembourg (ali po slovensko Luksemburškim vrtovom), seveda da bi videli lepo oskrbovane vrtove, pa jih žal nismo. Seveda ne zato, ker bi bili morda zaprti, ampak zato, ker smo se pred bočnim vetrom z dežjem morali skrivati

pod dežniki. Tako smo si izjemno dobro lahko ogledali pesek, po katerem smo hodili. Priznati moram, da ima jo Francozi res kvaliteten pesek.

Vsi premočeni smo se potem preselili v Louvre, kjer smo športni navdušenci lahko izvedeli tudi na jnove jše športne novice. Zanimivo je bilo videti, kako se je kup dijakov zgrnil okrog gospoda Zupeta, ki je v rokah držal francoski športni dnevnik L'Equipe in z nasmehom preva jal. Po par vhodnih ceremonijah smo se vendarle prebili do velike dvorane, ki je utrujala že kar na prvi pogled. Bilo je ogromno ljudi, kot da bi treščili naravnost v mravljišče sredi dunajskega gozda. Na začetku je še šlo, potem pa so noge postale vse bolj izmučene, eksponatov pa ni bilo konca. Hvalabogu, da so po muzeju razpostavljeni kavči, na katere se lahko usedeš. Medtem ko je gospod Vodičar razlagal, kaj je ta in ta slika, kakšna je, zakaj, kako, čemu ..., smo drugi tekmovali, kdo bo dobil prost sedež. Naš edini cilj je bila le še Gioconda - Mona Lisa, ki je čakala v

vitrini in kot ponavadi zavijala z očmi. Od tam naprej je šlo Le še navzdol. Kot po naključju smo postali ravno pred Delacroixovo sliko Liberté (Svoboda) spet svobodni, vendar so naše noge prav tu kapitulirale: »Konec je. Ne zmoremo več!« Seveda je treba omeniti še neko pomembno dejstvo. Uganite, koga smo spet zagledali, s telefončki v rokah? Odgovor na to vprašanje se skriva nekje med besedilom, označen pa je z *. Oh, ta Louvre. No, saj je še kar lep, toda, kako je velik. Mogoče bi bil prikladen za stanovanje Haille Gebressilasija (za tiste, ki ne veste: to je maroški tekač na dolge proge, tudi svetovni rekorder), za nas pa je bilo vse hoje Le preveč. Od nekod se je prikradla tudi misel, da je bil avtomobil izumljen mnogo prej, kot si mislite: verjetno je bil izdelan na posebno prošnjo kardinala Richelieuja [rišeljeja], ki se je med drugim moral tudi potikati po tej palačici. Obstaja pa še druga teza: vsi vemo, da so Francozi posedovali tudi neka j kolonij v Afriki. Tore j lahko predvidevamo, da so po dvorcu kralja nosili kenijski maratonce, kar je vsekakor bolj zanesljiva varianta.

Pustimo zdaj prevoz in se vrnimo k utrujenim dijakom. Ura je 17:05 in škofijci so pravkar izstopili iz Louvra, pa niso naleteli na prav nič lepše vreme. Še vedno dežuje, oni pa so še vedno na nogah in si ogledujejo stebričast gozd. Ker Louvrski kompleks (beri: neverjetna utrujenost s pojavom prevelike koncentracije mlečne kisline v progastih mišicah spodnjih okončin, ki prišedši povzročajo tudi zapiranje oči, enosmerno miselnost - cilj: postelja - in napolnjen kovček (znano tudi kot »poln kufer«)) kar ni in ni ponehal, se je odbor za vodstvo po Parizu soglasno (čeprav je bila potrebna Le dvotretjinska večina) odločil, da malo pogledamo, kakšen je Pariz ponoči. Videli smo, zaka j Parizu pravijo Mesto luči. Najbol j veličastno se je seveda bleščal Eifflov stolp. Točka, ki

O, PARIZ (RiMar)

O, Pariz!

Močno me očara tvoj prelepi fris.
Vendar bolj se mi zjasni obraz,
ko zagledam svoj domači Kras.

O, Parigil

tako si velik, da v tebi se zgubi sosedov
Gigi,
četudi je debel in poje bas,
da od njegov'ga glasa odmeva cel Kras.

Jst vem, da ti, moj dragi Kras,
nimaš tol'ko znamenitosti v okras,
però česar nima nanka to pariško
mesto,
tebi je dano, ohrani to zvesto.

Četudi pr' nas ne najdeš Notre-Dama,
te močno presenetila bo kraška jama,
boš našel tudi brinje, borov gozd,
in zemljo, ki je trdna kot kamen in kost.

Naj kar ponosno tu vije se zastava,
al' pej "tour eiffel" se z nami zafrkava,
če Krasa ni, v srci je velika rana,
ki ju najboljše pozdrave kaplj'ca terana.

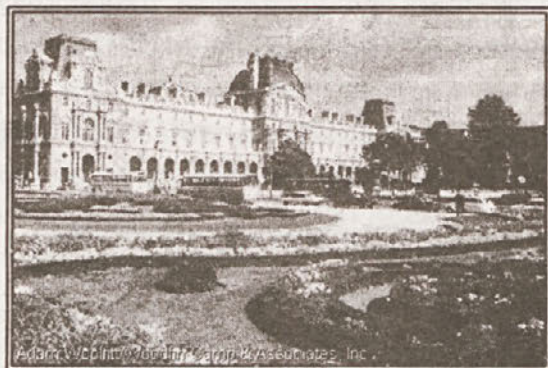
* Ja, kaj bi rekel? Kita jčke vendar!!!

si jo bomo prav zagotovo zapomnili, je Place de La Concorde (izgovor java je že bila omenjena), mimo katerega smo šli vsaj stokrat. Po vsem tem smo si v hotelu z velikim veseljem sezuli čevlje in celo nogavice, tako da je po hodnikih vel prijeten duh po ... no, saj veste, po čem.

Bila je noč in bilo je jutro, dan številka pet. Mogoče smo si od njega obetali kar veliko, saj je tak dan samo vsakih štiristo let. Pa po vremenu ni bil nič lepši od prejšnjega. Vseeno smo se (ker smo se morali) odpravili v nekoliko bolj oddaljeni Chatres [šartr], kjer smo hoteli videti tamkajšnjo cerkev, ki je res neka posebnega. Že

v avtobusu nam je gospod Vodičar povedal, da je v njej čez dvesto vitražev (barvnih oken), ampak ko smo se prepričali na lastne oči, je bilo zares veličastno. Čudovito,

fenomenalno, občudovanja vredno! Treba je videti na lastne oči, da človek verjame. Sprehodili smo se po cerkvi, jo občudovali, spoznali, kaj je

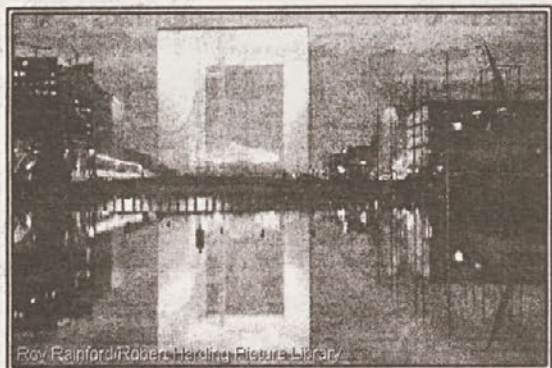
to šartrsko modra barva, naredili par posnetkov, ker pa smo Slovenci, se nismo mogli upreti, da ne bi ob Marijinem oltarju zapeli. Maloštevilni Francozi so nam verjetno kar zavidali tako melodičnost ob čudoviti akustiki. Biznis je biznis - v kotu pri vhodu smo namreč zagledali trgovino s spominki, katere trgovka je bila kar vesela, ko smo odhajali ven. Po nekaj minutah prostega časa smo spet skočili na avtobus in se odpeljali proti Versaillesu [versa ju], luksuznemu dvorcu s prekrasnimi vrtovi. Pred velikanskim dovozom pred dvorcem, ki bi ga lahko uporabili za tržnico, smo se ustavili in izstopili na dež in veter. Izgledalo je kot izkrcanje zaveznikov v Normandijo, tako zelo smo hiteli proti vhodu. Ko pa smo čakali v vrsti pred vrati, mi je na misel nehote prišla tudi znana slovenska pravljica Moj dežnik je lahko balon. In zaka j? Na dvorišču smo namreč lahko kmalu uzrli, kako lepo dežnik rožnate barve lahko leti. Seveda brez lastnika, da ne bo pomote.

Če bi hotel na kratko opisati notranjost, bi se opis glasil takole: zlato, luksuz, polno zapravljenega denarja in ogromno prostora. Da ne govorimo o Lepoti zrcalne dvorane in kapele. Tudi vrtovi so bili lepi, toda le, če si gledal z žabje perspektive (tokrat to ne pomeni s tal, temveč iz vode, vetra in blata). Tako vseh Lepot niti nismo mogli videti, zato smo se spet podvizarili proti prestolnici.

Nemalo smo bili začudeni, ko smo se vozili po glavnih ulicah, saj je ob cesti viselo vse polno francoskih in - pozor - norveških zastav. Zaka j, nismo našli odgovora. Mogoče je bilo kaj povezano z gospodom Jospinom [žospenom], Chiracom, Brigitte Bardeaux [brižit bardo] ali pa s kakšnim Olafom ali Kjetilom. Mogoče pa namerava jo zgraditi hitri vlak od Osla do

Pariza. Kdo bi vedel? Kmalu se s tem vprašanjem nismo več ubadali in smo ra je skočili pogledat, kaj je t.i. Les Invalides [Lez invalid]. Aha, še ena informacija: če hočete na hitro obogateti, skočite do kupole že prej imenovanega objekta, s seboj pa ne pozabite vzeti vsaj kakšnega strgala. Ko ste tam, začnite počasi luščiti zlato s kupole, kajti nabrali ga boste za okoli petindvajset kilogramov. Ko smo vstopili, smo v kapeli, ali bolj rečeno cerkvi, naleteli na orkester, ki je vadil za koncert. Vsi navdušeni smo se, potem ko smo izvedeli, da z opero, ki bi jo morali iti gledat, ne bo nič, posedli po klopeh in uživali. Glasba je bila tako čudovita, da smo nekateri po utruja jočem dnevu skoraj zadremali. Da je Invalides res objekt, kjer se verjetno spreha ja veliko fotomodelov, je bilo očitno, saj smo vsi poskušali narediti čim boljše posnetke. Verjetno so bili zelo zadovoljni tudi redar ji, saj jim po dolgem času prav zaradi nas ni bilo

treba čistiti topov in ostale vojaške »robe«.

Skočili smo še na par krajev, nato pa smo se odpravili še na kratko vožnjo po mestu. Medtem smo tudi prepričali gospoda Aleksandra Čolniča, da je spregovoril par besed s svojim gostom, pesnikom Krasa, namreč Cirilom Z(L)obcem, ki je za to priložnost tudi spesnil par verzov in jih velikodušno

podaril naši redakciji. Potem, ko je izrekel še par spodbudnih besed, se je žal gospod Z(L)obec poslovil. Poslušali smo še komentar zelo znanega komentarologa in mnenjeslovca, gospoda Žustinčiča, takrat pa smo že dospeli do opere, kjer smo si lahko samo predstavljali, kako bi poslušali nežne zvoke in občudovali le stopnice, kajti celotna fasada je bila v popravilu. Potem smo se še zadnjič popeljali po razsvetljenem mestu in si poskušali čim bolj vtisniti v spomin ta neizmerno lep pogled. To je bil naš zadnji večer v Parizu. Na žalost brez zadnje večer je. Naslednji in hkrati tudi poslednji dan je bil bolj spodbuden, čeprav se je po nebu podilo neka j temnih oblakov, med katerimi se je sme jalo sonce. V hotelu smo imeli pravi festival potovalk, ki smo jih potlačili na dno avtobusa in se poslovili od našega prenočišča (za vsak primer: če se hočete podrobne je seznaniti z njim, vzemite v Parizu vlak RER C in se odpeljite proti predelu Epinay sur Orge). Ime mu je Hotel Formule 1, vendar v njem ne boste srečali ne Alesija, niti Panisa, kaj šele Schumacher ja ali Hakkinena. Kvečjemu vas bosta tam pozdravili receptorka s pudljem in temnopolta gospa močne jše postave, ki pospravlja po sobah in rahlo spominja na eno izmed junakinj knjige Koča strica Toma. Aha, še neka j: nikakor z njima ne poskušajte priti v stik z angleščino, ker ne boste uspeli - Francozi so pač Francozi in takšni bodo tudi ostali. Potem smo morali zabresti v prometni zamašek

(brez odpiralca) in prišli smo do stare cerkve Saint Germain du Pres [son žermen du pre], v kateri nam je prof. Sonja razdelila vozovnice za podzemno železnico. Strokovni ogled smo zaključili na ulici Rue du Bac, v kapeli samostana, kjer se je prikazala Marija, in sicer z mašo (v slovenščini, seveda). No in nazadnje je prišel trenutek, ko smo se raztepli po Parizu, vsak na svoj konec, kamor smo pač želeli. Nogometni navdušenci smo hoteli do stadiona Stade de France v predelu Saint-Denis, kjer je med drugim potekalo finale letošnje lige prvakov in pa prijateljska tekma Francije s Slovenijo, vendar nas je bilo premalo, tako da iz tega ni bilo nič. Namesto tega smo se ra je podali po nakupih in pustošili po trgovinah. Obloženi z vrečkami smo kasne je doživeli še ploho, izkusili smo, kakšna je atmosfera na podzemni železnici, tisti pa, ki se jim je zdelo »furanje« pod zemljo brez zveze, so svoje vstopnice odstopili ljudem na ulici. Vsekakor smo zadnji dan v Parizu preživeli svobodno in marsikateri vzdih se je zaslišal, ko smo morali ob petih popoldan vstopiti v avtobus in se odpeljati proti domovini. Ena od tolažb je bila tudi: bomo vsaj spet lahko pojedli dobro domačo »župo«. Zvečer nas je pokonci držal vojak Ryan,

SONET VODIČ(ARJ)U

(RiMar)

J anez vodil je dijakov čredo,
A u revoir* je rekel naši domovini,
N amesto doma, zdaj je v tujini,
E legantno svojo tu drži besedo.
Z družil je moči za nas, Slovence,
U porabil vso je svojo voljo dobro,
V Parizu nas krmaril modro,
Z ato vsi skupaj izročamo mu hvale vence.
A vendar on ostaja zvest in skromen,
H valežen, da obkrožajo ga mladi,
V veselje mu je biti spet svoboden
A ktovke, filozofije, kar mu je v navadi.
L e vsi dijaki pričarajo mu svet čaroben,
O n že ve, da vsi ga imamo radi.

*au revoir (fr.) = na svidenje

kljub njemu pa smo kmalu utonili v spanec. Zbudili smo se v prekrasno jutro, obdani z zasneženimi vrhovi italijanskih Dolomitov. Dobro jutro nam je zaželel gospod Čolnič, ki se je v imenu vseh zahvalil gospodu Vodičarju, ki nas je skozi vse dni odlično vodil, in mu prebral pesem, ki jo vidite na levi strani. V Slovenijo smo se pripeljali ožarjeni s soncem, polni veselja, s spomini na obilico rumene rase, na vse vrste znamenitosti, na prijateljsko vzdušje in z željo, da bi se vsaj še enkrat lahko vrnili v mesto luči.

marko

f e s t i v a l r e v i j e o g n j i š č e

Ob svojem jubileju, 35-letnici delovanja, je revija Ognjišče v nedeljo, 14. maja 2000, skupaj z zvestimi bralci in poslušalci različnih generacij praznovala v naši šolski športni dvorani. Festivala Ognjišče se je udeležilo več kot dva tisoč obiskovalcev od vsepovsod; vsota, ki so jo dali za vstopnice, je bila namenjena za obnovo našega dijaškega doma.

Dobrodelnega koncerta in uresničitve humanega namena vsekakor ne bi bilo brez pevcev in ansamblov, ki so se v korist dijaškega doma odpovedali honorarjem. Vsi so že bili predstavljeni na glasbenih straneh revije Ognjišče. Na »odru zaupanja in prijateljstva« so tako nastopili: Avtomobili, Gianni Rijavec, Damjana Golavšek s pristrčnimi Pupami, Čuki, Ivan Hudnik, Karmen Stavec, Tinkara Kovač, Miran Rudan, Robi in Sašo ter povezovalca programa Miša Novak in Jure Sešek. Pripravljenost pomagati so nastopa joči potrdili tudi z odgovarjanjem na vprašanja radovednih dijakov.

Jure Sešek

Nastop na festivalu Ognjišče:

Vezi med revijo in radijem Ognjišče so zelo trdne, zato sem njihovo povabilo sprejel z velikim veseljem.

Spomini na srednjo šolo:

Zelo so lepi, bili smo 'fajn klapa' in še vedno ohranjamo stike.

Srednješolska ljubezen:

V bistvu je bila tista prava, ki še vedno traja, prav zdaj čakamo na drugi naraščaj.

(opomba uredništva: ČESTITAMO!!!!!!)

Miša Novak

Sodelovanje na festivalu Ognjišče:

Če mi je dana možnost, da lahko pomagam, vedno z veseljem pomagam.

Zdaj, ko niste več miss...

Življenje se je dejansko obrnilo na glavo, vendar sem sedaj še bolj zaposlena kot prej, bolj se posvečam študiju, ker bom to poletje verjetno tudi diplomirala.

Karmen Stavec

Odločitev za glasbeno kariero:

Navdušila me je mama, ki je videla, da mi je glasba v veselje, ona me je v bistvu 'porinila' v ta poklic.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Nastopam zato, ker me je Miha (Turk) zelo prijazno povabil.

Glasbeni poklic:

So prednosti in slabosti, a v bistvu se izničijo in postane to poklic kot vsak drug.

Publika:

Rada imam tako, ki pride na koncert zato, da bi uživala.

Vodilo:

Živi in pusti živeti!

Ustavljate štoparjem:

Ne.

Gianni Rijavec

Odločitev za glasbeno kariero:

Glasbo sem čutil v sebi, pa tudi moja družina je družina glasbenikov.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Ker sem hotel prispevati svoj kamenček v mozaik in pomagati bližnjim.

Glasbeni poklic:

Ima dobre in slabe strani, je poklic kot vsak drug.

Publika:

Najraje imam iskreno in dobro publiko.

Vodilo:

Bodi dober; če moreš, pomagaj, če pa ne moreš pomagati, ne škoduj!

Ustavljate štoparjem?

Če je le mogoče, ustavim, odvisno od priložnosti, včasih pa je to tudi tvegano.

PUPE

Rade nastopate?

Ja, zelo rade.

Vas je včasih tega strah?

Ne, samo na prvem nastopu je bilo malce treme, zdaj pa je ni več.

Damjana Golavšek

Odločitev za glasbeno kariero:

Pravzaprav bi morala biti učiteljica, le po naključju sem zajadrala med pevce.

Sodelovanje s PUPAMI:

Rodilo se je v glasbeni igralnici, kjer sem jih poučevala, zdaj pa ... snemamo zgoščenko.

Nastop na festivalu Ognjišče:

V bistvu sem zraven že od vsega začetka, sodelovala sem že na prireditvah za izgradnjo šole, tako da sem vesela vsakega takega povabila.

Publika:

Rada imam tisto, ki ima rada mojo glasbo. Zelo rada imam otroke, tiste, stare tri, in tiste, stare sto let.

Vodilo:

Bodi tak, kakršen si, delaj po svoji vesti in delaj dobro, ker se dobro z dobrim vrača.

Ivan Hudnik

Odločitev za glasbeno kariero:

Začel sem iz veselja do glasbe, ki mi v življenju poleg družine pomeni največ.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Za dobre stvari z dobro organizacijo in s pravim namenom zmeraj rad nastopam.

Vodilo:

Delaj dobro in dobil boš dobro.

Jože Potrebuješ
– Čuki

Odločitev za glasbeno kariero:

Z glasbo se ukvarjamo samo zaradi veselja, imamo tudi vsak svoj poklic, mi nismo profesionalci.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Prišli smo na povabilo revije Ognjišče, sploh pa na Primorsko zelo radi pridemo.

Spomini na srednjo šolo:

Niso preveč lepi, predvsem zaradi obilice matematike in fizike.

Srednješolske ljubezni:

Takrat smo bolj na kitaro špilali, pa tudi žoga je bila pomembnejša od deklet.

Miran Rudan

Odločitev za glasbeno kariero:

Za glasbo sem se navdušil v družini, glavni krivec je moj stric, ki je igral pri Avsenikih.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Za nastop sem se odločil, ker se mi zdi namen zelo dober in rad pomagam, če morem.

Glasbeni poklic:

Ima dobre in slabe strani, včasih se te lahko kdo celo ustraši.

Spomini na srednjo šolo:

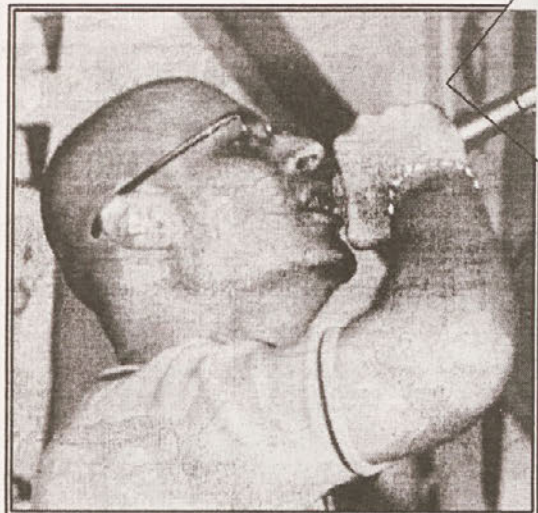
To so bili lepi časi, v katere bi se z veseljem vrnil.

Vodilo:

Ne vozite brez čelade!

Ustavljate štoparjem?

Bom rekel, da zelo rad, saj sem tudi sam včasih štopal.

Tinkara Kovač

Odločitev za glasbeno kariero:

Glasba mi veliko pomeni, z njo se ukvarjam že od majhnega.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Miha (Turk) me je prijazno povabil, zato sem rada prišla.

Glasbeni poklic:

Nisem tip, da bi ta poklic izkoriščala, vendar se mi zdi, da so ljudje bolj prijazni do mene.

Spomini na srednjo šolo:

So lepi, igrala sem v bendu in se imela lepo.

Ustavljate štoparjem?

Po pravici povedano, si ne upam.

Vodilo:

Če si res upaš, te nihče ne ustavi.

Sašo in Robi

Odločitev za glasbeno kariero:

Začela sva zaradi veselja, zdaj pa to počneva zato, ker čutiva, da s tem slaviva Gospoda.

Publika:

Najraje imava tako, ki razume in rada posluša najine pesmi.

Vodilo:

Gospod je moja moč in moja pesem.

Ustavljata štoparjem?

Kdaj pa kdaj, če se da.

Marko Vuksanovič - Avtomobili

Odločitev za glasbeno kariero:

Nič ni bilo načrtovano. Zgodilo se je zgolj zaradi veselja do glasbe.

Nastop na festivalu Ognjišče:

Načeloma vedno nastopamo na dobrodelnih prireditvah. Če vemo, da je prireditev dobro organizirana in da bo denar šel v dobre roke, se vedno odzovemo.

Glasbeni poklic:

Ponavadi ne prinaša ugodnosti, enkrat pa se mi je zgodilo, da mi je nekdo zmeril tlak v gumah samo zato, ker me je poznal.

Vodilo v življenju:

Vodilo nam je to, da ustvarjamo glasbo, s katero moramo mi biti zadovoljni, drugotnega pomena pa je to ali bo naletela na širok odziv.

Miha Turk

Kako navezuješ stike?

Po telefonu (ha, ha, ha).

To je kot sredstvo, kaj pa pristop?

Ognjišče je najbolj bran mesečnik in ga več ali manj vsi poznajo, tako da ni problema, ko rečeš: »Jaz sem Miha, z Ognjišča ...« Glasbeniki so zelo 'fajn' ljudje.

Mi smo pa utrujeni ...

Luka, mojca, al jaž

š p o r t n o s r e č a n j e

6. junij 2000 se je na ŠGV odvijal v športnem duhu. Zbrali so se športniki vseh štirih slovenskih katoliških gimnazij in se pomerili v malem nogometu, košarki, odbojki in namiznem tenisu. Naša nova velika telovadnica je omogočila največji športni dogodek doslej. Nanj smo se skrbno pripravili tudi dijaki, ki smo poskrbeli za neoviran potek športnega dne in dobro počutje gostov. Razvrščeni smo bili v več skupin, kjer smo opravljali svoje naloge: hostese, servisna služba, zapisnikarji, sprejemna pisarna, ekipa za pospravljanje ...

Naši najboljši športniki pa so nas zastopali v tekmovalnih ekipah. Najprej so se zvrstile napete in borbene polfinalne tekme, ki so na jboljšim omogočile prihod v finale. Edini finalisti naše gimnazije so bili nogometaši, od katerih smo pričakovali, da nam bodo prinesli vsaj eno zmago, ta pa jim je na žalost za las ušla.

Kljub temu smo preživeli lep dan, ustvarili nova prijateljstva in dan napolnili z vznemirljivimi vtisi:

- ▣ Ljubljancani prispejo s poldrugo uro zamude, Mariborčani pa kljub tolikšni oddaljenosti točno.
- ▣ Obiskovalci so nas razočarali z neustreznim vedenjem: uporaba prenosnih telefonov, zapuščanje šolskega okoliša, prehranjevanje na hodniku, itd.
- ▣ Dolgočasne igre namiznega tenisa so bile pravo nasprotje košarke in odbojke, kjer je bilo prisotno burno navijanje in boj do konca.
- ▣ Vse tekme je z izvirnimi komentarji spremljal Marko Rijavec.
- ▣ Napeto vzdušje je vladalo na obeh straneh telovadnice, tako pri košarki, kot pri odbojki.
- ▣ Prijazne Mariborčanke so nam zaupale, da nam močno zavida jo našo novo šolo.

- ☒ Na jbolj navdušeni so tekme spremljali z glasnim navijanjem, žvižgi in ploskanjem.
- ☒ Na jglasnejši in na jbolj zavzeti navijači so bili Mariborčani
- ☒ Fotografske utrinke je skušal v svoj objektiv ujeti g. Vinko.
- ☒ Di jake gimnazije Želimlje je doletela dvojna nesreča: izgubili so košarkarsko tekmo in poškodoval se je eden njihovih igralcev.
- ☒ Kljub trinajstim točkam zaostanka so se naši košarkarji borili do konca.
- ☒ Zaključno podelitev so popestrile naše plesalke z zanimivo točko.

Veronika, meta

Š o l a z a s t a r š e

Na škofijski gimnaziji v Vipavi je v mesecu februarju pod vodstvom Frančiškanskega družinskega centra iz Ljubljane potekala šola za starše. Štiri tedenska srečanja so potekala v sproščenem duhu. Starši in mladostniki smo imeli priložnost pretehtati medsebojne odnose in se učiti pravilne, sproščene komunikacije, ki temelji na vrednotah.

Skupina iz Frančiškanskega družinskega centra nam je pokazala,

Zanimivo je bilo tako za starše, kot za mladostnike

kako zelo pomembni so za mladostnikov razvoj in vzgojo starši, ki živijo v skladu z vrednotami. Taki starši otroku pomenijo trdnost.

Mladost je težavno obdobje tako za otroka, ki išče samega sebe, kot za starše, ki so postavljeni

pred nov življenjski izziv. Ko začne otrok odraščati, ko išče nove poti, drugačne od poti svojih staršev, je starševska skrb in negotovost utemeljena, saj otrok staršev pravzaprav nikoli bolj ne potrebuje. Kje pa so meje, do katerih pustimo mladostniku svobodno odločanje?

Temelj dobrega starševstva je kvaliteten partnerski odnos, saj je za dobro starševstvo pomembno osebno zadovoljstvo. Kvaliteta tega odnosa se kaže predvsem v zmožnosti staršev, da uskladijo svoja mnenja tako, da ne prihaja do dvojne vzgoje, ko se starša ne usmeta dogovoriti in preko otrok rešujeta medsebojne spore. Za vzgojo je pomembno tudi medsebojno zaupanje. Starši morajo od otroka pričakovati določeno mero zrelosti in

odgovornosti za svoja dejanja. Če bo otrok čutil, da ga starši podpirajo in mu zaupajo, se bo trudil upravičiti to zaupanje. Ravno tako pa mora tudi otrok zaupati svojim staršem, ki mu bodo stali ob strani, ko jih bo potreboval. Tak odnos zahteva obilno mero potrpljenja, moči, razumevanja in ljubezni. Za otroke je zelo pomembno občutje, da jih imajo starši radi, starši jim morajo to povedati. Tako se bodo tudi otroci naučili izražati svoja občutja in živeti polno ter srečno življenje. Pomembno je tudi, da si starši ne zatiskajo oči, ko imajo njihovi mladostniki težave, saj jih mogoče ne bodo zmogli rešiti sami in potrebujejo pomoč. Starši so pomembni pri otrokovem oblikovanju samopodobe, pozitivnem mnenju o samem sebi.

Ob koncu šole za starše smo imeli mladi priložnost staršem povedati, kaj od njih pričakujemo.

Mladi si od staršev želimo:

- ☑ da nam ne bi nenehno dajali podukov in nas s tem skušali obvarovati, saj je včasih tudi negativna izkušnja dobra in zelo vzgojna.
- ☑ da bi nam pustili določeno svobodo pri naših odločitvah.
- ☑ da bi nas znali poslušati in bi naše težave vzeli resno ter se jim ne bi smejali.
- ☑ da bi znali delati z nami kompromise.
- ☑ da bi načete probleme z nami razrešili in jih ne bi pustili nerešenih obviseti v zraku.
- ☑ da bi obdržali naše skrivnosti zase.
- ☑ da bi nas pustili na zabave, če gremo s prijatelji, ki jih poznajo.
- ☑ da ne bi stalno vleкли na dan naših starih napak in spodrsljav.
- ☑ da bi dovolili, da si sami izbiramo prijatelje, čeprav smo veseli tudi njihovih mnenj.
- ☑ da ne bi pozabili na pohvale.
- ☑ da nas ne bi primerjali s sabo, našimi brati ali sestrami, sosedovimi otroki.
- ☑ da bi nam razložili, zakaj nam nekatere stvari dovolijo in predvsem, zakaj nam nekaterih ne.
- ☑ da bi se z nami večkrat pogovarjali.
- ☑ da bi spoštovali nas, naše želje, našo zasebnost.
- ☑ da bi potrkali na vrata naše sobe.
- ☑ da bi upoštevali, kar rečemo.
- ☑ da vsaj dva dni na mesec ne bi težili s šolo.
- ☑ da bi dovolili, da v soboto dopoldne sedimo pred televizijo, računalnikom ... in ne delamo nič.

Skupina iz Frančiškanskega družinskega centra

tanja

Č E S T I T K E

Čestitamo vsem trem (al' kolikor vas že je ☺) bodočim mamicam! Vašim otrokom pa želimo, da bi z njimi imele manj trdo roko kot z nami.

Uredništvo

p i g m a l i o n

delovan je dramskega krožka Škofijske gimnazije Vipava v Letu 1999/2000

Kot vsako leto je tudi letos dramski krožek pripravil predstavo, ki pa je bila tokrat malo posebna. Vse skupaj se je začelo, ko je profesorica slovenščine, duhovna, moralna in materialna mentorica, mati treh otrok, ki so v času vaj velikokrat ostali brez kosila, in pobudnica dramskega /

dramatičnega gibanja na naši gimnaziji (da, da, vse to je ena oseba), razobesila razglas: »Išče jo se igralci!«

Vsak dijak, ki je na skrivnem gojil želje, da bi bil opažen, je začel sanjati o luči slave, v kateri se sončijo igralci svetovnega formata, in se

je nemudoma zglasil pri profesorici Bojani Pižent Kompara.

Na avdicijo se je zgnetlo zelo veliko dijakov, iz kabineta za slovenščino pa so nekateri prihajali precej potrti; to so bila predvsem dekleta, kajti vse kaže, da si fantje prav nič ne želijo stati pod slepečimi odrskimi lučmi. Zasedba je bila izbrana, vaje so se lahko pričele.

Profesorica Bojana je izbrala igro Bernarda Shawa: Pigmalion. Ko boste prebrali zgodbo, se boste vprašali, čemu tak naslov. No, naporno brskanje po literaturi sem vam prihranila. Motiv namreč prihaja iz Ovidovih Metamorfoz.

Zdaj pa o zgodbi:

Mlada Liza Majcen (Mojca Mihelj) si služi vsakdanji kruh s prodajo cvetlic. Ko nekega večera pred gledališčem ponuja rože, jo opozorijo, da si neki gospod zapisuje vse, kar reče. Misleč, da je policist, začne Liza

vreščati, in njeno, že tako obupno narečje, še bolj izstopa. Izkaže se, da moški ni policist, pač pa je gospod Herman Gornik (Aljaž Plesničar), vrhunski strokovnjak za narečja in lingvistiko. V nesporazum poseže tudi polkovnik Pickman, ki brani dekle, in izkaže se, da je polkovnik Pickman (Marko Rijavec) priznan profesor govorenega sanskrta. Gornik in Pickman takoj

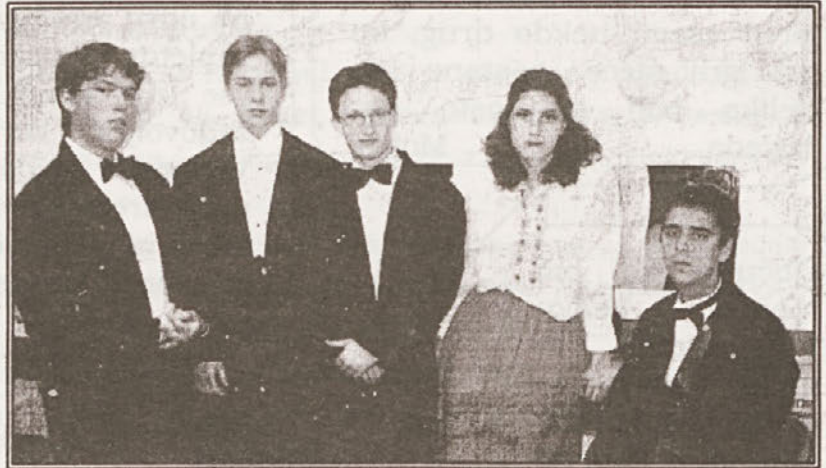
skleneta prijateljstvo, a njun pogovor nenehno moti Liza s svojim nevezgjenim obnašanjem, dokler ne razjezi Gornika, ki je nasploh zelo razdražljiv in nepotrpežljiv. V jezi omeni Pickmanu, da bi lahko Lizo napravil za vojvodinjo, če bi jo naučil vedenja in obnašanja. Liza to sliši in zasluti priložnost za boljše življenje. Naslednjega dne obišče Gornika ravno takrat, ko je pri njem tudi polkovnik Pickman. Ponudi mu denar v zameno za učenje.

Gornik sprejme, čeprav gospodinja (Urša Kralj) in polkovnik Pickman nasprotujeta. Začne se utrudljiva in hkrati zabavna prevzgoja Lize, pri kateri sodeluje tudi polkovnik Pickman. Kmalu pride prvi preizkus, ko je Liza povabljena na čajh Gornikovi materi (Brigita Habjan). Tam se sreča z družino Einsberg, ki jo sestavlja jo: mati (Polona Puc), snobovska hči

Klara (Rosana Hudej) in zmedeni, nerodni Fredi (Dominik Božič). Liza preizkus z neka j zabavnimi spodrs lja ji odlično prestane. Na tem srečan ju se Fredi zaljubi v Lizo in Klara v Gornika. Zda j je čas za slavno vrtno prireditev, ki se je udeleži vsa smetana tistega okoliša.

Liza se odlično vede, a sta Gornik in Pickman kljub temu zaskrbljena, ker se plesa udeleži tudi Gornikov nekdanji učenec, briljantni Madžar Nepomuk (Luka Boltar). Liza Nepomuka popolnoma očara, tako da ta celo trdi, da je Madžarka kraljevskega rodu. Po velikem uspehu je Liza utrujena in čuti se zapuščeno,

ka jti Gornik in Pickman se naglas veselita, da je vsega konec, nič pa ne pomislita nanjo. Ko se Pickman poslovil in Gornik nadaljuje s slavospevom sebi, ji prekipi in mu očita, da

je sebičen. Vname se besedni boj, v katerem postaja Liza vse bolj obupana, ka jti vidi, da zda j ni nikomur več mar, ka j se bo zgodilo z njo. Naslednje jutro Lize ni več in Gornik ves paničen ukaže celo policiji, na j jo išče. Ko skupa j s Pickmanom obišče mater, ugotovi, da je tam. Sprva je še ogorčen, a potem sprevidi, koliko mu Liza v resnici pomeni, v neka j trenutkih medsebojne iskrenosti gledalci lahko opazi jo resnično navezanost glavnih dveh likov, vendar Gornik ne more uiti svojemu značaju, zato Lizo izpusti iz rok. Resnični zaključek igre pa si lahko naslika vsak gledalec po svoje.

S to igro so člani dramskega krožka nastopili tudi v Italiji, v kraju Gradisca d' Isonzo, na tekmovanju srednjih šol. Da je bila igra res izvrstno odigrana, priča tudi podatek, da so Mojco Mihelj izbrali za najboljšo glavno žensko vlogo. Vse čestitke Mojci in pa ostalim igralcem, ki so s svojo igro navdušili občinstvo.

»In ka j,« boste rekli, »je to konec? Ravno me je stvar začela zanimati, pa ne bo nobene predstave več!«

Brez skrbi, naslednje leto bomo z novimi močmi, nekateri s podvojenimi, pri jeli za delo in znova zaigrali.

Da pa boste videli, kako je vsaj za trenutek biti slaven in stopiti v kožo nekoga drugega, si preberite še iz jave nekaterih nastopa jočih:

Na odru sem se počutila zelo dobro. Všeč mi je bilo vzdušje na njem in tudi živčnost za njim. Na začetku je občutek nenavaden, saj si pred vsemi nekdo drug, ko pa igra steče, postane vse veliko bolj preprosto kot izgleda.

Mojca

Že dalj časa sem se veselil nastopa, ker smo toliko prostega časa vložili v vaje in vse priprave. Ko smo vadili, smo se tudi ogromno presmejali, zato mi je bilo na odru lepo igrati. Malo treme in zapletov je sicer bilo, vendar se je vse lepo končalo in vsi smo bili zadovoljni, ker je igra uspela. Vedno pa se bom spominjal, kako mi je sredi igre začelo zmanjkovati slin in sem včasih komaj uspel izgovoriti, kar sem moral.

Marko

Občutki so bili mešani. Veliko vznemirjenje in malo strahu, ki pa se je razblinil, ko sem prvič spregovorila. Na odru se počutiš nekako čarobno.

Urša

Kar v redu. Sicer v začetku, ko prideš na oder, srce pospešeno bije, potiš se ... toda, ko se prilagodiš okolju, pozabiš, da si na odru. Problem pa nastane, ko se zmotiš.

Aljaž

Na odru nisem imela posebne treme, razen mogoče na prvih vajah, ko si še nisem dodobra predstavljala dodeljene vloge. Naslednje vaje so bile zelo zanimive in sila zabavne. Še posebno, ko smo si zaradi neznanja teksta sproti zmišljevali besedilo, dobro začinjeno s slengom, narečji in oponašanjem najrazličnejših glasov. Ker pa smo se zavedali, da tako ne bomo uresničili naših ciljev in uspeli pripraviti željene predstave v določenem času, smo se vseeno spravili k delu in tako pomirili vsekakor zelo potrpežljivo mentorico.

Polona

Prej sem mislil, da igranje ne zahteva toliko časa in truda, da se mu takoj privadiš. Šele, ko daš vse te priprave skozi, spoznaš, da niso tako preproste. Tekst in gibe se že da naučiti, toda, da vse to znanje lahko uporabiš, se moraš v vlogo popolnoma vživeti. Sam sem se trudil, da bi na odru bil profesor Gornik, ne vem pa, če mi je to uspelo. To lahko ocenijo le tisti, ki so me videli igrati.

Aljaž

Literarni prispevki

s r c e n o č e b i t i p o t e p u h

»Ne jc? Ne jc?!« S prestrašenimi očmi je ženska temnih Las stopila na balkon. »Kaj pa delaš tuka j? Saj boš še zmrznil! Pravkar sklepamo posel, glavni arhitekt vendar ne more manjkati!«

Moški, ki je slonel na ograji, se ni obrnil. Bil je obrnjen proč od vrat, veter ga je bičal v obraz. Zunaj je bil mrzel februarški večer, vremenska napoved pa je obetala še več snega, čeprav ga je že zapadlo dvakrat več kot ponavadi.

Moški je zavzdihnil in rekel: »Danes je moj rojstni dan ... tudi moja sestra ima danes rojstni dan,« in zašepetal: »Šestindvajset let imava, oba.«

»Nisem vedela, da imaš dvojčico. Sploh nisem vedela, da imaš sestro! Še nikoli je nisem videla. Moral mi jo boš enkrat predstaviti. Zda j pa pojdiva noter, ozebel boš!«

»Ja, rodila sva se petnajstega februarja. Ko sva bila še majhna, se je oče vedno šalil, da na ju je štor klja privlekla na saneh, ker je tistega dne snežilo tako na gosto. Nikoli si nisem mogel predstavljati štor klje, ki vleče sani. Veš, Ma ja je tri minute mlajša od mene, zato sem vedno mislil, da jo moram na nek način varovati, čeprav ... V resnici bi se dalo reči, da je ona bolj bdela nad mano kot jaz nad njo.

Vsako leto smo hodili na mor je. Na j se je doma ali v službi dogajalo kar si že bodi, mama in oče sta si prva dva tedna v avgustu vedno vzela 'prosto za družino', kot sta navadno rekla. Ponavadi smo šli v kakšen kamp in oče se je vedno potrudil, da smo dobili prostor zelo blizu mor ja. Ma ja je vedno ležala na skalah brez nikakršne podlage, zmeraj je pozabila brisačo. Bila je tako ljubka deklica. Imela je dolge rdeče lase, ki jih je podedovala po dedku. Jezen sem bil na njeno barvo, ker so vsi, ki so na ju videli rekli: 'O, dvojčka sta? Pa sa j imata čisto drugačne lase!' Njene oči so bile tako presenetljivo modre, nisem še videl nikogar drugega, ki bi imel take oči. V njih se je čez poletje zbrala modrina mor ja, ki se je potem skozi vse leto lesketala in spominjala na vročino avgustovskih dni. Jaz sem bil zgolj njena senca, njena kopija v manj izrazitih barvah.

Toda imel sem jo tako rad. Skupa j sva gradila prave umetnine. Na jina soba je bila dobesedno postлана s kockami, oba sva bila nora nan je. Sestavljala sva gradove in palače, velike dvorane in mostove. Vsakič, ko sva končala kako zgradbo, sva se usedla in jo neka j časa občudovala, potem pa sva si pričela izmišljati zgodbe o njenih prebivalcih. Nekoč ko sva bila na počitnicah pri dedku, nama je pomagal zgraditi tako veliko

hiško, da sva se lahko celo splazila noter. Za to je bilo potrebnih ogromno kock, a vse na jine prihranke sva 'investirala' v kocke in seveda je tudi babica prispevala svoj levji delež.«

Temnolaska se je podrgnila po ramenih in rekla: »Vse to je zelo zanimivo in rada bi slišala še kaj več, ampak ali ne moreva noter?«

»V šolo sva šla leto prej, oba sva to hotela, bila sva namreč neučakana in tako željna znanja, da nama mama in oče nista mogla dopovedati, da bi bilo boljše, če bi ostala še leto dni doma. In tako je obveljala na jina. Zmeraj sva sedela skupaj, dokler ni v petem razredu v naš razred prišel Matic, ki se je preselil v novo hišo, nedaleč od naše. Postala sva na jboljša prijateljca. Včasih sem se slabo počutil, ker sem se bal, da zaradi njega nekako zanemarjam Majo, a vse skrbi so bile odveč. Enostavno pridružila se nama je, nama in vsem na jinim prijateljcem in vsi smo jo jemali kot enakovrednega partnerja. Na drevo je splezala hitreje od mene in sploh od vsakega fanta, no, mogoče jo je prehitel samo Matic. Tekla je enako hitro in tudi nogomet je igrala približno enako dobro kot vsi mi. Bil sem zelo ponosen nanjo, vesel sem bil, da je moja sestra.

Spomnim se dne, ko smo izvedeli, da je dedek umrl. Midva sva imela prvomajske počitnice. Oče je prišel iz službe zelo zgodaj in zelo pretresen in z mamom sta se zaprla v kuhinjo. Samo skozi kuhinjsko šipo sva lahko videla, kako ga je mama objela in božala po laseh. Maja je rekla, da mora biti neka j hudega, jaz pa sem hotel kar vdreti v kuhinjo, a mi ni pustila. Rekla je, da bova že izvedela, ko bo čas, in da morava očeta pustiti neka j časa samega z mamom. Prav neverjetno je bilo, kako zelo je razumela očeta, bila mu je tako podobna. Čez neka j minut je prišla ven mama in nama rekla, na j se usedeva, ker ima zelo slabo novico za na ju. Z Majo sva sedela vsak na svoji postelji, ko je mama povedala, da je dedek zjutraj umrl za kapjo. Jaz sem ostrmel in umolknil, bilo je, kot bi mi nekdo zamašil usta, hotel sem kričati, pa nisem mogel. Maja je zahlipala in pritisnila glavo v blazino. Mama se je sklonila k njej in jo poljubila na glavo, potem je isto storila z mano in potihom je zapustila sobo. Maja je še zmeraj hlipala v blazino, jaz pa sem vstal in počepnil k njeni postelji. Pobožal sem jo po laseh, ona pa se je obrnila in me pogledala s svojimi nebeško modrimi očmi, polnimi solz. Samo pogledala me je in molčala. Usedel sem se poleg nje in ona je sklonila glavo v moje naročje. Počasi sem jo božal, ona pa je še vedno hlipala. Potem me je nenadoma vprašala, če se spomnim naše velike hiše iz kock in jaz sem se nasmehnil. Počasi so prihajali na površje spomini na dedka, takega kot sva ga poznala kot otroka in nekako sva prišla k sebi. Na pogrebu me je držala za roko, močno in trdno, in ko je vrgla v grob svojo kepico zemlje, je zbrala moči in se mi nasmehnila. Imel sem jo tako rad ...«

Moški je za hip umolknil. Zazrl se je nekam v daljavo, bilo je, kot da ženska poleg njega ne obstaja in svojo zgodbo pripoveduje vetru, kot da šepeta svojo besede mrazu, ki ga je tesno objemal.

»Ma ja se je v srednji šoli kar naenkrat, vsaj meni se je zdelo tako, čeprav je v resnici moralo trajati precej časa, prelevila iz dekliča, ki se je z mano igral 'ravbar je in žandar je', v mlado damo, ki jo je skrbelo, tudi kako izgleda in v kaj je oblečena. Nikoli pa ni postala 'kokoška', kakor sva z Maticem pravila popolnoma nerazgledanim in vase zagledanim sošolkam, ki jih ni skrbelo nič drugega kot, ali se njihov lak za nohte ujema z novimi čevlji.

Toda ... kar naenkrat se je začela dobivati s prijateljicami, pisati dnevnik, se zaklepati v kopalnico, ko se je tuširala – drobne malenkosti, ki jih nisem mogel razumeti. Še vedno sva bila na jboljša prijatelja, zaupala mi je vse, vendar je hkrati odraščala. Tudi jaz sem, a na drugačen način.

Nekega večera, ko sem bil jaz že globoko pod odejo napol v snu, je prišla v sobo in se usedla na mojo posteljo. Čisto potihoma me je vprašala, ali spim, jaz pa sem neka j zamrmral v odgovor. Rekla je, da bi se rada malo pogovarjala z mano, jaz pa sem se vdal v usodo in se kar pripravil na polurno razlago o darilu za očetov rojstni dan. Pa sem se zmotil. Dvignila je mojo odejo in zlezla k meni v posteljo, kot je to počela, ko sva bila še majhna.

'Veš, mislim, da sem zaljubljena,' je zašepetala.

Začel sem se smejati, Ma ja je bila večkrat zaljubljena, zgodba pa se je še zmeraj začela in končala v njeni glavi, a sem hitro umolknil, ko sem začutil rahel udarec v rebra.

'Dobro dobro, v koga pa?' sem tiho vprašal, da ne bi opazila, da mi gre še vedno na smeh. Bila je moja mala sestra in nikakor se nisem mogel pripraviti do tega, da bi njene zaljubljenosti jemal resno.

Ona pa je nekoliko obotavljivo zašepetala: 'Obljubi, da se ne boš smejal, in obljubi, da ne boš jezen. Mislim, da gre tokrat zares.'

V mislih sem se posmejal, saj je šlo vsakič 'zares', vendar sem se zadržal in jo vprašal, ali mi misli povedati, o kom govori, ali ne.

'Matic,' je izdavila čisto počasi, tako da se mi je vsaka črka dobro vtisnila v uho.

'Matic? Naš Matic?' Zda j pa res nisem mogel več zadrževati smeha.

'Oh, Ma ja, ne se hecati, no!'

'Pa saj se ne hecam, čisto resno mislim. Zaka j pa je to tako smešno?' Vedno ji je šlo na živce, če je nisem jemal resno.

'Ne, ne, saj sploh ni smešno,' sem rekel skozi zobe, potem pa mi je spet ušel smeh.

Zelo grdo me je pogledala in me močno dregnila v rebra. Vstala je in se ulegla na svojo posteljo. 'Tebi se sploh ne da nič povedati!' je zacopotala po odeji. 'Zaka j neki je to tako strašno smešno?'

'Da j no, Ma ja,' sem rekel, 'oprosti, ampak tega, da se boš zaljubila v Matica, pa prav zares nisem čakal. Ko pa vendar veš čisto vse o njem! Sa j ti ne more biti vseč, kako je fant obseden s tenisom, kako po je, kako je sladole d! Sa j ne rečem, je na jbol jši prijatelj pod soncem, a fant?!

'A veš, da ti sploh nič ne razumeš o Ljubez ni?' se je zagledala vame. Bila je tako odločna in hkrati tako srčkana v temno modri pižami in z razpetimi lasmi. 'Niso mi vse stvari na njem vseč, a vse stvari na njem spre jemam. Sa j ni mogoče, da bi ti bil kateri koli človek stoo d stotno vseč, Važno je, da ga ... Ah, sa j ti nima smisla razlagati ...'

'Ne, Ma ja, prosim, pove j mi svojo modrost o Ljubez ni, da j ...' Besede sem sicer rekel resno, vendar je dobro vedela, da jo samo dražim. Nisem si mogel misliti, kaj bi lahko moja naivna mala sestrice, stara rosnih šestna jst let, vedela o Ljubez ni. Toda na mo je presenečen je ni utihnila in mi pokazala jezika, zamislila se je.

'Sa j veš, da nisem kot ti. Včasih mislim tudi na kaj drugega kot Le na žogo in poslušanje glasbe in risanje načrtov.' Pogledala me je z nekoliko hudomušnim izrazom. 'Veš, jaz sem sposobna tudi razmišljati.'

'Ma ja!'

'Ne, smisel Ljubez ni ni v tem, da nekoga obožuješ. Smisel ni v tem, da se pretvarjaš, da ti je vseč vsaka malenkost na njem. Smisel je v tem, da nekoga spre jemaš takšnega, kakršen je, in da veš, da je kljub svojim slabostim na jbol jši človek zate. Smisel je v tem, da ga razumeš in da si njegov na jbol jši prijatelj. Smisel je v tem, da veš, da se lahko vedno zjo češ na njegovi rami, v tem, da te njegova bolečina boli in da si pripravljen žrtvovati sebe zanj.'

Njen glas je postajal vse tišji. Prvič sem slišal Ma jo, da bi tako naglas razglabljala, ni se mi zdelo tak tip človeka. Nikoli nisem niti pomislil, da bi lahko prišla do kakšnih globljih spoznanj.

Kljub temu, da me je s svojo zamišljenostjo presenetila, njene zaljubljenosti nisem jemal resno. Zdelo se mi je, da bo minila, kot so vse dotlej. Ma ja mi tega ni več omenila in zdelo se mi je, da je vsa stvar pozabljena. Potem pa me je nekega dne Matic po ovinkih vprašal, ali vem, če je Ma ji kdo vseč. Bil sem popolnoma šokiran, mislil sem si, da se je obema zmešalo, zato sem Maticu rekel, da nisem čisto prepričan, in spremenil temo pogovora.

Potem pa sem nekega dne zbolel in ves nesrečen ždel v sobi, ker sem zamudil Tanjino rojstnodnevno zabavo. Na vsak način pa nisem hotel dovoliti Ma ji, da bi ostala z mano doma, tako in tako nisva veliko hodila ven, vsa j ne v takem smislu. Ja, veliko sva bila zuna j, vendar nama hrup in cigaretni dim v diskotekah, pijančevanje in vračanje domov v zgodnjih jutranjih urah ni bilo pisano na kožo. Izkazalo se je, da je bil ta dogodek zadnji v verigi naključij, ki so Ma jo in Matica spravila skupa j. Nikoli nisem izvedel, kaj natančno se je zgodilo tistega večera, niti nisem imel

kakšne posebne želje, da bi se to zgodilo. Vem le, da me je Maja zbudila, ko se je vrnila, ne nalašč, vendar je, potem ko je videla moje odprte oči, izkoristila priložnost. Si jala je, v poltemi so se njene oči bleščale živo, dva plamenčka sta se poigravala v njih. Vedno se mi je zdela lepa, tega ji nisem nikoli povedal, vendar je bilo res. Tistega večera pa je bilo na nje j neka j lepšega kot ponavadi, sreča, ki je vladala njenemu srcu, je žarela na njenem obrazu. Potem mi je povedala, da sta zdaj z Maticem skupa j. Bil sem presenečen. Vem, da bi moral videti njune skrivne poglede, moral bi videti, kako si želita medsebojne bližine, da bolj kot kdajkoli pre j uživata v svojih drobnih prepirčkih. Moral bi ju jemati resno, a nisem. Zato sem bil presenečen. Molčal sem, zato je Majo zaskrbelo. Vprašala me je, ali je kaj narobe, če mi to ni všeč. In ne, ni mi bilo všeč, sovražil sem misel, da bo Maja več z Maticem kot z mano, sovražil sem misel, da bo Matic več z Majo kot z mano. Naravnost odvratna se mi je zdela misel, da bo Matic pred mano poljubljajl mojo malo sestrico, da bo Maja objemala mojega najboljšega prijatelja. Ne, ni mi bilo všeč, vendar sem Maji rekel, da sem srečen, če je ona srečna. Prvič v življenju sem se ji zlagal, ona pa me je poljubila na čelo in rekla: 'Hvala.'

Mislil sem si, da bo njune zgodbe konec po neka j tednih, največ par mesecih, vendar se je vlekla. Vlekla in vlekla tako dolgo, da je trajala že skora j dve leti in konca ni bilo videti od nikoder. Najini starši so bili še kar zadovoljni, Matica so imeli radi. No ja, ne morem reči, da je oče ravno vriskal od veselja, ravno tako kot jaz je Majo imel za majhno punčko, vendar se je sprijaznil s stanjem, česar ne morem reči zase. Ja, Matic je bil še vedno moj prijatelj in Maja še vedno moja sestra, vendar je bilo drugače. Vedel sem, da bo in vendar sem bil presenečen in, ja, razočaran. Videl sem, da sta srečna, da se imata rada in vendar nisem mogel deliti njune sreče, nisem bil njen del. Počasi sem se s tem sprijaznil, ni me več motilo, da se držita za roke in poljubljata pred mano, navadil sem se. Toda začel sem se spraševati, kaj je narobe z mano. Zaka j sta bila lahko onadva tako srečna skupa j, medtem ko je bilo največ, kar sem dosegel jaz, kratka zgodba, pravzaprav polom s sošolko.

Medtem se je njuna sreča počasi kalila, vanjo je vrtal črv žalosti. «

Moški se je ozrl, ni vedel, če je temnolaska še tam. Ona pa je sedela na kamniti ograjici, tesno se je ovijala v temno siv pulover in ga z živim zanimanjem opazovala. »Pojdiva noter,« je rekel. »Zmrznila boš.«

Ženska je odkimala z glavo. »Ne jc, kaj se je zgodilo?«

Moški se je spet obrnil proč in neka j časa molčal, nato pa je dvignil glavo in začel govoriti. Njegov glas se je lomil, bil je glas moškega, ki je dolgo zadrževal svojo bolečino.

»Nekega hladnega januarskega dne sta prišla Maja in Matic domov poklapana in nobeden od nji ju si mi ni upal pogledati v oči. Počakala sta,

da je prišel oče kot zadnji manjka joči član družine domov, in nas posedla na kavč. Matic je začel govoriti, vendar ga je Ma ja prekinila.

'Bom jaz,' je rekla, on pa ji je močno stisnil roko. Videl sem, kako sta se mama in oče spogledala. Bila sta prestrašena in, po pravici povedano, tudi jaz sem bil.

'Mama, tata,' obrnila se je k meni, 'Ne jc,' Njene oči so prosile, želela si je moje podpore, prvič v življenju se je name obračala s prošnjo. 'Z Maticem se bova poročila,' Umolknila je, jaz pa sem kar slišal, kako gredo očetu dlake pokonci.

'Oh, da jta no, mislil sem že, da je kaj resnega. Pošteno sta me prestrašila. Pridi, Vesna, po taki neslani šali sem potreben kave,' je oče rekel mami. Vstal je, Ma ja pa ga je gledala v oči in se ni premaknila.

'Tata, usedi se, prosim. Prosim.'

Na moje veliko presenečenje se je oče res usedel. Hotel sem že neka j pripomniti, ko se je oglasil Matic: 'Gospod Skok, ne šaliva se. Rada bi se poročila.'

Oče ga je pogledal kot norca, ki je ušel iz norišnice, in siknil: 'Dragi moj Matic. Mo ja hči še nima osemnajst let. Povej mi en sam dober razlog, zakaj bi se morala poročiti s tabo. En sam dober razlog in mogoče se ti ne bom več sme jal.'

Matic je prebledel, Ma ja pa je pogledala v tla. Zavladala je mučna tišina, ki jo je prekinila mama. 'Noseča je,' je zašepetala.

Oče je prebledel in se zazrl v mamo, kot bi se tudi njej zmešalo. Jaz pa sem pogledal Ma jo, ki je ob maminem odgovoru ostrmela in se zagledala v Matica, ki je bil bel kot stena za njim. Počutil sem se kot v kakšni bedasti televizijski limonadi, samo čakal sem, kdaj bo režiser zaklical 'Rez!', pa se ni zgodilo. Vsi so molčali, jaz pa nisem zdržal več. Stopil sem za Ma jo, ji položil roko na ramo in mami rekel, da je čisto nora. Ma ja pa si je začela gristi ustnico, obrnila se je k meni in odkimala z glavo. Njene oči so bile polne strahu in polne neizjokanih solz v tistem trenutku bi najraje kričal, vsem skupa j rekel, naj se neha jo delati norca iz mene in lepo pove jo, da se šali jo, vendar se samo ostrmel, spustil sem Ma jino ramo in se opotekel korak nazaj. Teda j je oče zakričal namesto mene. Ne spomnim se, kaj je govoril, spomnim se njegovega zariplega obraza, njegovih žarečih oči in kako ogromen se mi je zdel nasproti Ma ji in Maticu, ki sta sedela na fotelju. Ko se je oče nakričal, se je vrgel nazaj na kavč in se zagledal v mamo, ki mu je položila roko na koleno. Matic in Ma ja sta se spogledala in on je hotel neka j reči, pa je odkimala z glavo. Zazrla se je vame in v njenih očeh je bil spet tisti proseči izraz, solze v njih so šepetale: 'Pomaga j mi, razumi me,' jaz pa sem samo stal in gledal vanjo, ne, skoznjo, kot da je zrak.

'Gospod Skok,' je začel Matic, Ma ja pa se je zdrznila in ga prestrašeno dregnila, medtem ko je gledala, kako v očetu spet vre.

Natančno je vedela, da potrebuje neka j tišina, da se umiri in premisli in da je v tistem trenutku najslabše, kar lahko sliši, Matičev glas.

Vendar je bilo prepozno, oče je zopet vzrožil: 'Kaj bi mi rad povedal, Matic, kako je bilo spati z mojo hčerko? Bi mi mogoče rad povedal, kolikokrat sta se že potrudila? Bi mi mogoče rad povedal, kako zelo si užival? No, upam, da zelo, ker je ne boš videl nikoli več, nikoli več je ne boš slišal, niti pomislil ne boš več nanjo. Ker če izvem, da si samo ošinil misel, da bi pomislil nanjo, te bom lastnoročno poslal k vragu, razumeš? Razumeš??!'

Še jaz sem se prestrašil. Še nikoli v življenju nisem videl očeta tako zelo zelo jeznega. Še nikoli v življenju ga nisem slišal tako kričati na koga. Žila na vratu mu je divje utripala, v očeh pa mu je gorel ogenj svete jeze. Tudi Maticu se je videlo, da biraje plaval v bazenu z morskimi psi, kot pa bil v sobi z mojim očetom. Maja pa je bila presenetljivo mirna. Matica je držala za roko, njene oči so se tiho pomenkovale z maminimi.

'Martin, pridi z mano, vi trije pa počakajte tu.' Mama je bila tako odločna, da se je celo oče, ki se je divje obrnil k njej, pokoril njenemu ukazovalnemu glasu.

V sobi smo tako ostali mi trije; Maja in Matic sta sedela na fotelju tesno skupaj, Matic je neka j zašepetal, Maja pa ga je objela in poljubila na čelo. Jaz sem stal za njima kot kip. Nisem si bil še čisto na jasnem, kaj vse se je zgodilo. Vedel sem, da sem neskončno jezen na Majo, ker mi ni prej povedala, kaj se dogaja. Da sem neskončno jezen sam nase, ker nisem nič opazil. Najbolj pa sem bil jezen na Matica, ker ... ker je bil pač vsega kriv. Počasi sem šel h kavču in se usedel nanj. Misli so se mi jasnile ena za drugo, jeza pa se je razraščala.

'Nisem si mislil, da sta tako neumna,' sem siknil.

Maja me je pogledala presenečeno, bila je tako razočarana. Vedel sem, da je od mene pričakovala podporo in ljubeč nasmeh v stilu 'saj bo vse dobro', a v srcu sem čutil drugače in nisem se mogel niti hotel pretvarjati.

'Zaboga, Matic, saj Maja nima niti osemnajst let, kaj nisi mogel malo zadržati svojih ponorelih hormonov in ji pustiti, da sprevidi, da obstaja na tem svetu tudi kdo boljši kot ti?!' sem zakričal.

Oba sta onemela, Maja se je zazrla vame divje in hkrati tako žalostno. Matic je samo strmel in srepel vame kot v najhujšega sovražnika. Zavladala je tišina, moreča tišina, Matic je vstal.

Potem je Maja izbruhnila: 'Kaj ... Kdo ti da je pravico govoriti tako? Mislila sem, da si moj prijatelj! Mislila sem, da me imaš rad!'

Niti pogledal je nisem. Vstal sem in se približal Maticu: 'In ti praviš, da jo imaš rad?! Nekomu, ki ga imaš rad, ne narediš česa podobnega! Pha, rad!'

Udaril sem ga. Ne močno, toda udarec je povedal vse, kar sem jaz zamolčal. Matic mi je hotel vrniti udarec, ko ga je Ma ja pri jela za roko in odkimala z glavo.

Dolgo jo je gledal, potem pa se je obrnil k meni z očmi polnimi besa: 'Odkar sem tu, poslušam samo, kako sem neumen in kaj sem naredil z Ma jo in ... Ja, naredila sva napako! Ja, bila sva neumna, nezrela in totalno neodgovorna. Ja, mlada sva, premlada za poroko in premlada za otroka. Toda morala bova na hitro odrasti, ker sva si naprtila odgovornost. Tudi jaz bi ra je videl, da se to ne bi zgodilo, vendar se je in pripravlj en sem sprejeti posledice. Ampak nihče, nihče na tem svetu mi ne bo rekel, da Ma je nimam rad! Nihče!'

Ozrl se je na vrata, kjer sta stala mama in oče in ni pustil očetu, da bi začel stavek, ki ga je imel na jeziku.

'Lahko mi rečete, da sem neumen, ja, mogoče sem res. Lahko mi prepoveste vstop v vašo hišo, lahko me pošljete k vragu, ampak NE MORETE mi prepovedati videvati Ma je. Poročil se bom z vašo hčerko, pa če vam je prav ali ne. Rad jo imam, tudi če vam to ni všeč!'

Nastala je mučna tišina, ko nihče ni prav vedel, kaj na j reče. Oče se je zgleda nekoliko pomiril, ni kazal, da bo ponovno izbruhnil. Mama ga je držala za ramo in tolažeče gledala Matica, Matic je drgetal od jeze, Ma ja pa je gledala vame kot v tu jca. Vstal sem in odšel mimo Ma je in Matica brez besed, izognil sem se mami in očetu in zapustil sobo.

Tistega večera nisem slišal Ma je, ko je vstopila v sobo. Dolgo sem bdel, da bi jo počakal, vendar je prišla spat šele, ko sem končno zadremal. Naslednjega jutra me ni pozdravila kot ponavadi z veselim 'dobro jutro', njene oči se mi niso nasmehnile. Z mano ni spregovorila besede. Počutil sem se obupno, želel sem se pogovoriti z njo, vendar je z vsako uro rasla v meni misel, da mi dela krivico.

Stan je doma se je počasi umir jalo. Mama in oče sta se sprijaznila s stan jem in skušala biti razumeva joča. Matic in Ma ja sta se pripravlj ala na poroko, ki na j bi bila marca, otrok pa na j bi prišel na svet konec juli ja. Vedel sem samo, kolikor sem izvedel od mame, z Ma jo sva se pogovar jala samo, če prav res ni bilo druge izbire, živela sva kot dva neznanca, s to razliko, da sva spala v isti sobi. Maticu sem se opravičil in on me je razumel, rekel je, da bi storil isto, če bi bil na mojem mestu. Tako j po končani maturi je imel namen začeti delati pri svojem stricu v trgovini, medtem ko na j bi Ma ja poskušala končati gimnazi jo. Oba na j bi se enkrat kasne je izredno vpisala na fakulteto. Živeti sta mislila pri nas doma, vsa j dokler ne bi zaslužila zadosti, da bi na jela stanovan je.

Februar ja sva jaz in Ma ja praznovala osemna jsti ro jstni dan, niti voščila si nisva. Marca sta se poročila. Bila je ma jhna in tiha poroka, Matic me je povabil, Ma ja ne.

Dnevi so minevali hitro, v meni pa je nekaj umiralo. Nisem znal živeti brez svoje sestre, zanjo pa je izgledalo, da je to ne gane. Skupaj z Maticem se je preselila v spodnje nadstropje, kjer so jima na jini starši uredili majhno začasno stanovanjce. Iz dneva v dan je bila bolj široka, vsi okoli nas so se pogovarjali o njej in Matiču, 'kokoške' so se ji smejale v obraz, ona pa je vse to sprejemala kot nekaj normalnega. Mene je spravljal ob živce, ko sem koga slišal, da govori o njej. Nekoč sem se stepel s fantom, ki je rekel, da samo cipe zanosi jo pri sedemnajstih.

Vsi smo končali gimnazijo, ravno smo zaključili maturo. In potem ...

Bilo je konec junija, bilo je zelo vroče, meteorologi so govorili, da tako vročih dni ni bilo že dva jset let. Maja in Matic sta šla v trgovino kupit še nekaj pa jackov za dojenčka, ki je nezadržno rasel v Majinem trebuhu. Skozi okno sem videl, kako sta se skobacala v tisto staro kripo, ki sta jo imenovala avto in jo je Matic staknil pri nekem bratrancu za malo denarja. Sklenil sem, da bom storil nekaj s sabo in Majo, ko se vrneta. Zjutraj sem imel dolg pogovor z mamo, ki me je prepričala, da me Maja ravno tako potrebuje kot jaz njo in naj se vendar nehava kujati, ker se imava rada.

Z očetom sva gledala televizijo, ko je zazvonil telefon in je mama skočila k telefonu. Nenadoma sva zaslišala, kako je zakričala, in v trenutku sva bila oba na hodniku. Mama je čepela ob zidu s slušalko v roki in hlipala. Oče se je sklonil k njej in jo poskušal vprašati, kaj se je zgodilo, ona pa ga je objela in zajokala. Zašepetala je: 'Maja ...'

Obstal sem in pred očmi videl, kako Maja in Matic lezeta v avto. Opo tekel sem se in padel. Padeč me je zdrznil. Očeta in mamo sem spravil v avto in ju odpeljal v bolnišnico. Ko smo prišli tja, smo srečali Matičeve starše, ki so sedeli v čakalnici. V istem trenutku je stopil na hodnik mlad zdravnik z brki in očali in vprašal, če smo v sorodu z Vrhovima. Mama je hlastno vstala, Matičev oče pa je pokimal.

Zdravnik je začel: 'Dekle je zunaj nevarnosti,' - Mama je olajšano zavzdihnila in objela očeta. - Zdravnik pa je nadaljeval: 'njen brat pa ...' - 'Njen mož,' sem rekel. - 'Prosim?' se je začudil. - 'Njen mož,' sem zakričal. 'Kaj je z njim?' - 'Nismo mu mogli pomagati. Žal mi je.'

Njegova mama je zakričala, oče jo je objel, naša dva pa sta ostrmela. Nisem vedel, kam bi pogledal. Pred očmi se mi je stemnilo, hotel sem sesti, pa nisem našel stola, hotel sem kaj reči, pa nisem našel besed.

Čez nekaj ur so nas prišli poklicat in rekli, da gresta mama in oče lahko k njej. Noter sta bila pet minut, pet neskončno dolgih minut, potem pa sta stopila ven s sklonjenima glavama in s solzami v očeh. Oče mi je pomignil, naj grem noter.

Odmaknil sem vrata in se zazrl v poltemo. Na postelji je ležala senca, samo Majina senca. Oči je imela na pol priprte, ustnice so se ji zvile v nekakšen nasmeh, ko me je zagledala. Stopil sem k postelji in sedel

nanjo. Položil sem svojo roko na njeno, ki je bila hladna, hladna. Solze so mi stopile v oči. Njeni dolgi, dolgi rdeči lasje so bili razmršeni in prašni, njen obraz je bil ves potolčen, oči udrte in medle. Niso se bleščale, niso sijale, niso govorile 'Ljubim življenje!' Molčale so.

'Oprosti, Maja, rad te imam,' sem zašepetal.

Nasmehnila se je in rahlo pokimala z glavo. Njene ustnice so se premaknile, slišati je bilo tiho hropenje, potem pa nežen šepet: 'Tudi jaz tebe, bratec.' V njenih očeh so se zalesketale solze in to niso bile solze sreče. 'Obljubi mi,' je zasopla, 'da boš poskrbel za mojo punčko, obljubi mi.'

Za jokal sem kot otrok, zaslutil sem njene misli. Močne je sem stisnil njeno roko, in zašepetal: 'Obljubim.'

Ona je pokimala in nadaljevala: 'In imej jo rad, še zame ...'

Sklonil sem se k njej in jo nerodno objel, bal sem se jo stisniti, da je ne bi polomil.

Potem so aparati ponoreli, nič več niso piskali enakomerno, vsem hkrati se je zmešalo. V sobo so prihiteli sestra in zdravnik, takoj nato so jo odpeljali. Jaz sem stal kot vkopan, dokler me ni prišla iskat sestra, ki je rekla, da tam ne morem ostati. Na hodniku sem se usedel in čakal. Čakal sem, da se bo čas obrnil nazaj, da bova Maja in jaz zopet skladala hiše iz kock, da se bova zopet lovila po dedkovem dvorišču. Čakal sem, da se vrne nazaj in mi pove svojo modrost o ljubezni. Čakal sem, da se z Maticem vrneta in mi povesta, da je noseča. Čakal sem, da jima povem, da je to v redu in jima čestitam. Čakal sem, da mi ponosna pokažeta svojega otroka in srečna živita naprej. Čakal sem svojo sestro in svojega najboljšega prijatelja, da se vrneta.

Prišel je zdravnik in mami povedal, da je dobila zdravo vnučko. Oče je vprašal, kaj je z Majo, zdravnik pa je odkimal in rekel, da mu je žal.

Pomislil sem, da mora biti tem zdravnikom prekleto veliko žal. Stopil sem ven, ogenj vroče junijske noči je bruhal vame. Začel sem hoditi in nisem vedel, kam grem. Danilo se je, ko sem se vrnil v bolnišnico.

Nočna izmena se je ravno končala in jutranje sestre so bile vedre in dobro razpoložene. V porodnišnici so nosile otroke k materam na jutranje dojenje. Soba z dojenčki je bila skoraj prazna, le nekaj otrok je bilo v njej. Skozi šipo sem jo zagledal, ležala je čisto sama, jokala je na ves glas, zdelo se mi je, da stegu je roke proti meni. Na glavi je imela puh živo rdeče barve. Njene oči so bile presenetljivo modre, samo eno sem poznal, ki je imela take oči. Sestro sem vprašal, če smem k njej, ona pa jo je prinesla v sobo in mi jo položila v naročje. Še nikoli v življenju nisem pestoval otroka, deklica pa se je vedla, kot da že celo življenje leži meni v naročju. «

Obrnil se je k temnolaski. Njegove lase so bile razmršene in njegove oči so bile polne solz, vendar je bilo na ustih slutiti nasmeh.

»Deklica, ki živi pri tebi ... Vsi jo imajo za tvojo hčer, v resnici pa ...«
 »Rdečelas hudiček je Majina hči.«

mojca

Mojca je s tem besedilom dosegla prvo nagrado na literarnem natečaju Srce noče biti potepuh, ki ga je pripravilo društvo »Skala«.

Mnenje komisije:

Črtica, ki ji komisija pod geslom Mamp namenja 1. nagrado v skupini mlajših prozaistov, je osebnoizpovedna pripoved, v kateri pripovedovalec na svoj rojstni dan podoživlja globok in zavezniški odnos s pokojno sestro dvojčico. Skozi izvirno fabulo avtorica nazorno prikaže dinamiko družinskih odnosov, še posebej dvojno razočaranje pripovedovalca, ko prekine odnos s sestro in svojim najboljšim prijateljem, ker se odločita za skupno življenjsko pot. Da srce res noče biti potepuh, se zave v poslednjih trenutkih sestrinega življenja. Kljub na videz tragičnemu koncu ohranja njuno vez novorojena sestrina hči.

p o s l u š a l s e m

Poslušal sem,
 kako joka trava
 prisluhnil sem tišini,
 izgovoril sem besede,
 katerih ni slišal še
 nihče,
 mahnil sem z roko
 po nevidni muhi,
 žgečkalo me je,
 kakor bi mi med nogami
 lezla kača,
 zgrozil sem se,
 vstal,
 odšel,
 se vsedel
 na kolo in
 odpeljal
 po prašni cesti.
 NI me bilo.

nuša

č e h o č e š b i t i s r e č e n, b o d i
(L e v T o l s t o j)

Bil je ponedeljek. Vzravnano je korakal čez vaški trg in v roki vihtel spreha jalno palico. Bila je stara, iz češnjevega lesa z okroglo kovinsko glavo. Zapustil mu jo je dedek, ki jo je tudi rad jemal s seboj, čeprav je ni potreboval. Na glavo si je posadil malce starinski klobuk, ki mu je od časa do časa zlezal čez oči in se ustavil na orlovskem nosu. Takrat se je Le nasmehnil, skomignil z rameni in ga s palico potisnil nazaj. Malo dal jše, sive lase je imel vedno lepo počesane nazaj in so vsakič, ko je obrnil glavo rahlo vzvalovile. Pa tudi kratka brada je bila vedno urejena in negovana. Videz ni izdajal nič posebnega. Čisto vsakdanja pojava ... dokler ga nisi pogledal v oči. Njegove svetlo modre oči. Bile so tako svetle. In tako zelo prodorne. Kar malo sram te je bilo pred njim. Zdelo se ti je, kot da ti vidi v dno duše. In vedno so se smehljale. Neka neskončna toplina je vela iz njih.

Bilo je zgodaj in jutro je bilo čudovito. Sonce se je pravkar prebudilo in se zaspano pretegovalo. Stegovalo se je čez majhno mediteransko vasico in pokukalo prav v vsak kotiček. Smehljalo se je in govorilo: "Dobro jutro, Ljudje! Dobro jutro, Ti tam s klobukom! Dobro jutro, Ti in Ti in Ti!" Vas se je prebujala in v trenutku oživila. Ljudje so že tekali sem in tja. Vsem se je nekam mudilo. Z eno roko so se še preoblačili, z drugo pa že zapirali vrata za seboj in si govorili: "Jo j, zamudil bom! Kako pozno je že!" In so odbrzeli. Brez pozdrava.

Le drobna ženica je opazila moža, ki se je mirno spreha jal in vase vsrkaval čarobno jutro. "Pozdravljeni! Od kod pa vi?" Nasmehnil se je: "Gledal sem zvezde padati v morje." Ženica ga je začudeno pogledala. Ko je videl, da ga ne razume, je dejal: "Enkrat en sončni vzhod, mar ne?" In je mirno odšel naprej. Starka pa še zakliče za njim: "A vi ne greste pa nič delat?" Nasmehnil se je sam pri sebi. "Ne razume jo. Nihče ne razume!"

Čez neka j časa je že obdeloval svojo skromno njivico.

In bil je srečen.

Bil je torek in bil je vroč poletni dan. Mož je sedel vrh hriba v senci borovih dreves. Na ustnicah je imel nasmeh in v očeh si lahko videl sonce. Poslušal je. Poslušal je pokanje storžev, ki so se odpirali. Semena z drobnimi krilci so vzletala in pristajala na rdeči zemlji. Čisto tiho so pokali. In mož jih je slišal.

Učil se je tišine. In bil je srečen.

Bila je sreda. Mož se je vračal domov. Kot ponavadi s palico v roki in klobukom na glavi. Na daleč si ga lahko prepoznal. Le kdo je še hodil s tako pokončnostjo? Le kdo je še izžareval tak neskončen mir? Le kdo se je

še gibal s tisto samozavestno odločnostjo? In čigave oči so se tako bleščale? In od kod vse to?

Bil je srečen.

Star berač je sedel pred gostilno in oči so se mu žalostno svetile v zaha ja jočem soncu. Roki sta mu počivali na kolenih in glavo je utrujeno nagnil na stran. Rahla sapica se je zapletala v bele, zmršene lase. Teden dni stara brada mu je dala zanemarjen videz. Cela podoba je izdajala moža, ki svojega življenja ni znal izkoristiti. Ko se mu je mož približal, ga je starček skora j obtožu joče pogledal, češ: "Srečen si!" Mož, ki je to začutil, se mu je približal, se usedel poleg njega in mu položil roko na ramo. Kar sedela sta tam in zrla v žarečo kroglo, ki so jo valovi počasi požirali. Nihče ni slišal, kaj je mož govoril starcu. Toda videli so. Mož je s svojim umirjenim, globokim glasom starcu na jpre j dvignil nagnjeno glavo. Počiva joče roke so oživele. Zgrbljena postava se je vzravnala. Očem je spet vdihnil življenje. Zaiskrile so se in vzplamtele. Dobile so tisti srečni lesk, poln miru.

Mož je rekel starcu: "Biti moraš srečen, da lahko nekoga osrečiš." Tisti obtožu joči starčev pogled se je razblinil.

In bila sta srečna.

Bil je četrtek. Mož je sedel na obali. Dež mu je polzel po obrazu in mu močil lase in obleko. Ni se jezil. Gledal je morje, ki je v dežju plesalo zanj. Gledal je kaplje, ki so se razbile na njegovi roki. Vsaka posebej je bila zgodba zase. Zaprl je oči in globoko vdihoval vonj dežja. Srce je odprl svežini in miru, ki je prihajal vanj. Naenkrat pa nad seboj ni več čutil dežnih kapelj. Odprl je oči in se ozrl navzgor. Poleg njega je stala deklica z dežnikom in mu ponudila, da ga odpelje domov. Toplo se ji je nasmehnil in ji odgovoril: "Hvala, toda dež je moj prijatelj." Vstal je in se sprehajal z njim.

Bil je srečen.

Bil je petek. Iz krčme se je zaslišalo vpitje. Ven je priteklo mlado dekle in neusmiljeno jokalo. Pod očesom se je risala velika modrica in lase je imela vse zmršene. Mož je pristopil in jo opazoval. Ni bila grda. Imela je velike, modre oči, skora j take kot mož. Le da sta se v njih utapljala žalost in nezaupanje. Drobna postava se je presunljivo stresala in dekle je neutolažljivo ihtelo. Mož pa je kar stal tam in jo gledal. Ko je začutila, da jo gleda, je dvignila pogled in presenečeno utihnila. "Le kaj stoji tam in me gleda? Ni videl še nikogar jokati? Ah, saj tako ne bi razumel! ON, ki je vedno srečen!" Mož pa še vedno ni umaknil pogleda. Dekle se je že hotelo razjeziti, potem pa je obstalo. Njegove oči so postale otožne. Tam nek je globoko, pod leskom večnega miru in sreče, je vzvalovila žalost. Že je hotela steči in se umakniti pred vsiljivcem, toda njegov pogled jo je prikoval na tla. "Ti ... ti, ki si vedno srečen, si zdaj žalosten ..." Mož, ki jo je še kar gledal, je dejal: "Če je človek srečen, še

ne pomeni, da mu je pot postлана z rožicami. Naučil sem se sprejemati nesrečo in bolečino. Naučil sem se umetnosti življenja. Vesel je in žalost se menjujeta, kot se menjujeta plima in oseka. Ne zdi se ti čudno, ko nastopi plima. In čisto normalno je, da pride za njo oseka. Ne sprašuješ se o tem, ali je tako prav in zakaj je tako. Tako je. In tako je prav. Ko ugotoviš, da je žalost v našem življenju potrebna, in ko ugotoviš, kako jo sprejeti, odkriješ čudež življenja. Zapomni si: Nikoli ne bo resnično srečen tisti, ki ni bil še nikoli nesrečen!" Obrnil se je in vzravnano odkorakal. Za seboj je pustil dekletе, ki so ji na licih ostale še umazane sledi od solz. Mož ji je pokazal pot do spoznanja. Ona ji mora le še slediti.

Žalost je izginila iz oči in mož je bil spet srečen.

Bila je sobota. Mož se je bos sprehal po obali in poslušal galebje krike. Gledal jih je, kako so nerodno letali tik nad vodo. Gledal jih je, kako so se borili za hrano. Gledal jih je, kako so se pogovarjali. Gledal jih je in čutil njihovo svobodo.

In bil je srečen.

Bila je nedelja. Bil je sedmi dan, Gospodov dan. Mož je počival na obali. Gledal je valove, ki so mu tekli naproti in se tik pred njim ustavili. Kot iz spoštovanja so se priklonili in zdrsnili nazaj v neskončnost. Poslušal je njih blago šepetanje. Poslušal je tišino. Vetroc ga je ljubkaval. Rad ga je imel, kajti mož mu je prisluhnil. Dovolil mu je, da se je poigral z njegovimi lasmi.

K njemu je boječe pristopil mladenič in ni vedel, ali ga lahko zmoti. Mož, ki je opazil njegovo zadrego, ga pogleda in mu z roko nakaže, naj sede poleg. Mladi mož ni ovinkaril: "Pokaži mi srečo!" Mož se je nasmehnil. "Nihče te ne more učiti biti srečen!" Mladenič je molčal. Na obrazu se mu je zarisala sled razočaranja. "Po jdi in bodi srečen!" je nadaljeval mož. Učenec je razprl oči. Ni vedel, kaj je mož mislil. Razočaranju se je pridružilo začudenje. "Po jdi in poišči svojo srečo! Najdi jo! Povsod je." Mladenič je požiral vsako besedo. "Ne čakaj je. Ne bo prišla sama. Najti jo moraš in jo povabiti. Po jdi zdej."

Mož je svojo našel. Bil je srečen. Da, znal je biti srečen.

mateja

Kostanji ne cveti jo več.
 Zda j je na vrsti lipa.
 Temperaturna amplituda je majhna.
 Sklepam da je nihanje sinusno.
 Tore j je maksimum $\pi/2 + 2k\pi$; $k \in \mathbb{Z}$.
 Frekvenca prhutanja komarjevih kril
 je konstantna.
 Neznosna frekvenca.
 Ljubša mi je celo indukcijska.
 $\mu_0 = 4\pi * 10^{-7} \text{ Vs/Am}$ k je je smisel?
 Gallia est omnia divisa.
 Le zaka j se mi zdi
 dinitrofenilhidrazin brezveze?
 Kwando vedo čingjale ala kačatora
 L'akuolina e forte!
 Predlog je dober vendar Le če ni iz
 konverzi je.
 Naš predlog je da zmanjšamo pritisk
 na znojnice.
 Pritisk je večji od dveh kilopaskalov.
 Žareča krogla je lahko lepilo.
 V sodelovanju z naravo.
 Lepljivi prsti II.
 Oseba L pa pravi: muhe si zasluži jo
 likvidacijo.
 Oseba D pa: bistvo je očem nevidno.
 Misli Leti jo skozi odprta okna.
 Še dobro da piha.
 Klima je pokvarjena ker je ni.
 Danes se piše zgodovina.
 Slovenski Feliks in (&) kompani.

3 - 5 - 2 prinaša uspeh.
 Libero in srednji napadalec
 pomaknjen nazaj.
 Sarlerua diši po potoci.
 In po Lovšinu.
 Ker si ni umil zob.
 Slovani s severa in juga se udari jo.
 Perejra bo imel težko delo.
 Recimo E kot enanič.
 Slovenijaaa gre naprej!
 Brez zmage smo konformna večina.
 Z njo odklanjamo južno odklonskost.
 Torek. martedì. t.juzde j.
 Komu mar?
 Meni.
 Ne pustite da izginemo!
 In potem komarji.
 Verjetno imajo vlogo funkcionalnosti
 zločina.
 Čisti jo kri.
 Ali komarji prenaša jo a jc?
 Ne vem nisem biolog.
 Stolpi so visoki beton se gre je.
 Iz dneva v dan.
 Polet je bo.
 Kda j?
 Sreda 21. junija.
 Sreda. mercoledì. wednesday.
 Komu mar?
 Meni.
 Ne pustite da izginemo!

RiMar

UREDNIŠKI ODBOR:

Mojca Mihelj
Sara Novak
Aljaž Plesničar
Polona Puc

MENTOR (-ICA):

Tatjana Božič, prof.

LEKTOR (-ICA):

Bojana Pižent Kompara, prof.

PRISPEVKI:

Teja Černač, 1. Letnik
Simon Černe, 1. Letnik
Meta Novak, 1. Letnik
Veronika Rupnik, 1. Letnik
Nuša Andrič, 2. Letnik
Mateja Doles, 2. Letnik
Luka Boltar, 3. Letnik
Mojca Mihelj, 3. Letnik
Aljaž Plesničar, 3. Letnik
Polona Puc, 3. Letnik
Marko Rijavec, 3. Letnik
Vanja Trkman, 3. Letnik

FOTOGRAFIJE:

Herman Dornik (Ognjišče)
Aljaž Plesničar
Vladimir Anžel
Microsoft Encarta

TISK:

Papirna galanterija Stojan Širok s. p., Ajdovščina

NAKLADA:

250 izvodov

Vipava, junij 2000

37.014.77

ISKRE

Iskre : glasilo Škofijske gim

inv.št:K /

15773

SEMENIŠČE VIPAVA

015773